

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 17, 1980

NR. 269

LIETUVOS POGRINDŽIO SKUNDAS MADRIDUI

Sovietų tautinių mažumų genocidas

(Tęsinys)

Baigęs mokslus Lietuvoje jaunimas, ten ir pasilieka dirbti, nes tokiems sąlygų Baltarusijos TSR-e iškurti nėra. Kadangi daug jaunimo išvyksta į Lietuvą, tai lietuvių skaičius Baltarusijos TSR vis mažėja, o jų vieton čia atvažiuoja kolonistai iš Tarybų Sąjungos gilumos.

Nuo 1944 m. pradėta žiauriai persekioti Katalikų Bažnyčią Baltarusijos TSR-e, ypač nuo to persekiojimo nukentėjo lietuviai. Buvo uždarytos lietuvių gyvenamosios vietos bažnyčios Apse, Vyžuose, Lazdunuose, o Varenavo bažnyčia buvo visi nugriauta ir jos vietoje pastatyta kultūros namai. Kokia yra lietuvių religinė padėtis Vakarų Baltarusijos TSR-e, parodo Gervėčių ir Pelesos bažnyčių istorija.

Kai 1978 m. mirė Gervėčių klebonas kun. Chodyka (jis mokėjo lietuviškai ir Gervėčiuose būdavo lietuviškos pamaldos), parapilietis surinko 2000 parašų ir kreipėsi į Religijos reikalų įgaliotinį Gardine, kad jiems būtų duotas lietuvių kunigas iš Lietuvos. Gardinas atsakė neigiamai, tada buvo kreiptasi į atitinkamus organus Minske (Baltarusijos TSR sostinė) ir Maskvoje. Lietuvių kunigų kandidatūros buvo

atmestos. Reikalas tęsėsi daugiau metų laiko ir baigėsi tuo, kad ir Gervėčius buvo paskirtas kunigas lenkas, kuris ne žodžio nemoka lietuviškai. Jau prieš 30 metų sovietiniai pareigūnai buvo pareiškę, kad joks lietuvis kunigas Baltarusijos TSR nebus išleistas. Tokio nusistatymo laikomasi ir dabar.

Rodūnėje lenkų kunigų dėka buvo panaikintos lietuviškos pamaldos. Kun. Steinas (miręs 1978 m.) iki pat savo mirties nedavė savo parapilietiams lietuviškų pamaldų, nors pats lietuviškai gerai mokėjo. Jo vieton dabar paskirtas kitas kunigas, kuris irgi neduoda lietuviškų pamaldų.

Kad Rodūnės bažnyčioje buvo panaikintos lietuviškos pamaldos, dalis šios parapilietis atsiskyrė, Pelesos kaime pasistatė bažnyčią ir įsteigė atskirą parapilietį. Bažnyčia statė patys parapilietis iš vietinės medžiagos — akmenų, patys dirbo ir dengė reikalingas išlaidas, iš valdžios jokios paramos negavo. Ši bažnyčia veikė iki 1950 metų. Tais metais šios bažnyčios klebonas kun. Vienažindis buvo areštuotas, patį bažnyčia uždaryta ir paversta kolchozo sandėliu, o vėliau buvo nugriauta jos bokštai.

(Bus daugiau)

Prezidentas Carteris paskyrė nuotraukoje matomą Baltųjų Rimų kanceliarijos viršininką Jack Watson vyriausybės perdavimo respublikonams komisijos pirmininku. Watsonas glaudžiai dirba su respublikonų grupe, kuri vyriausybę perims iki sausio 20 d.

ITALIJOS SPAUDA APIE PABALTIJĄ

Roma. — Itakingasis Milano dienraštis „Il Giornale Nuovo“ paskelbė skaitytąjį laišką, kuriame labai gražiai atsiliepiama apie Pabaltijo kraštus. Laiškas dienraščiui parašė Bergame gyvenantis italas Cristoforo Morzeniti, neseniai lankęs Pabaltiją. Sugrįžęs iš kelionės, jis trumpai laiške nusakė savo jausmus Pabaltijo tautų atžvilgiu. Negalima tylomis praeiti, rašo laiške italas skaitytas, pro liūdną trijų Pabaltijo kraštų prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą sukaityti. Negalima nepaminėti to kryžiaus kelio, kuriuo eina šios trys mažos, bet aukšto civilizacijos lygio, buvusios laisvos, nepriklausomos ir demokratinės tautos. Reikia pagerbti tuos esčius, lietuvius ir latvius patriotus, kurie rizikuodami savo laisve, o gal net ir gyvybe (daugelis jų atlieka sunkias bauses sovietų lageruose), gėdingos ir ciniškos Molotovo—Ribbentropo sutarties metinių progą, surašė ir pasituntę Jungtinių Tautų Organizacijai ir svarbiausių Vakarų valstybių vyriausybėms pareiškimą.

Baigė tyrimus

Pasadena. — Mokslinių tyrimų erdvėlaivis „Voyager I“ jau praskrido pro Saturno planetą ir nukelė į erdvės tamsybę. Jo atsiųstos nuotraukos duos mokslininkams darbo dar keliems mėnesiams. Atrasta daugybė naujų žinių apie planetos mėnulius, jų atmosferos sudėtį, jų dydį.

kai komunistinė valstybė atsisako savo atvirą ar užmaskuotą pagalbą tikinčiai religijai, kai ji pagerb Bažnyčios ir šeimos teises auklėti jaunimą. Teisę auklėti jaunąją kartą Bažnyčia ir šeima yra gavusios iš paties Dievo, žmogaus prigimties Kūrėjo. Prigimties teisių ir teisių saugojimas yra pirmoji eilė valstybių ir vyriausybių pareiga. „Religinė laisvė yra visų kitų žmogaus asmens laisvių pagrindas.“

Maskvoje lankėsi aukšti svečiai

Maskva. — Sovietų Sąjungoje tris dienas viešėjo Jungtinių Tautų Amerikos reikalų sąjungos delegacija. Joje buvo bušimo prezidento Reagano patarėjas, atsargos generolas Brent Scowcroft, buvęs ambasadorius Jungtinėse Tautose William Scranton, buvęs prezidento saugumo tarybos narys Lincoln Bloomfield ir kiti. Sovietų žinių agentūra skelbė, kad amerikiečių delegacija, kuri laikoma neoficialia, privačiai atvykusia, susitiko su Vasilij Kuznecovu, sovietų viceprezidentu ir politbiuro nariu — kandidatu. Sovietų pareigūnai labai domėjosi būsimuoju prezidentu Reaganu ir jo politika. Pasikalbėjimai lietuvių su SALT sutartimi ir kitais abi šalis liečiančiais klausimais.

Komunistų vadas tarėsi su Walesa

Varšuva. — Lenkijos komunistų partijos vadui Stanislovui Kanaii pagedaujant, jis susitiko su laisvųjų darbininkų unitų vadu Lech Walesa. Buvo aptarti Lenkijos socialiniai ir ekonominiai reikalai, pranešė oficialioji lenkų žinių agentūra PAP.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Popiežius Jonas Paulius II pradėjo savo vizitą Vakarų Vokietijoje, kur jis bus penkias dienas.

— Socialistų Internacionale keturi partijos vadai: V. Vokietijos Willy Brandt, Izraelio Shimon Peres, Egipto Boutros Ghali ir Austrijos Bruno Kreisky paskelbė pareiškimą, raginantį Izraelį ieškoti susipratimo su palestiniečiais ir testuoti derybas dėl taikos.

— Jungtinių Tautų pareigūnai Ugandoje paskelbė, kad po karo veiksmų iš Ugandos šiaurinės provincijos pabėgo apie 250 tūkstančių žmonių, daugiausia į Sudaną, šiek tiek — į Zairę.

— Tailandija paskelbė amnestiją, kuri iš kalėjimų paleido 400 kalinių. Amnestija paskelbta karaliaus Aduldeto 53 gimtadienio proga.

— Vak. Vokietijoje streiką buvo paskelbė apie 200 žurnalistų, reikalaudami trumpesnės, 40 val. darbo savaitės.

— Šveicarijos teismas užšaldė pinigų, dviem Irano advokatams reikalaujant, po brangenybių varžytynių, kuriose parduota 15 papuošalų už 30 mil. dol. Iraniečiai įrodinėjo, kad tai buvusio šacho žmonos papuošalai, jų tarpe deimanto auskarai, parduoti už 6.6 mil. dol. Varžytynių vykdytojas Sotheby iš Londono tvirtina, kad brangenybės visai ne šacho šeimos.

— Izraelio karinė valdžia savaitę uždarė Bir Zeit universitetą Vakariniame krante, nes studentai planavo švęsti „Palestinos savaitę“.

— Partizanai Kambodijoje nušovė du rusus patarėjus dirbusius Kompong Som uoste.

— Maskvos milicija suėmė žinomą žydų teisių kovotoją Viktor Brailovskį.

— Irako karinis komunikatas praneša, jog mušio lauke nušauti 74 Irano kareiviai, numušti 11 lėktuvų, 3 helikopteriai. Iranas paskelbė, kad kovose nušauta 60 irakiečių, su naikinti 8 lėktuvai ir 15 Irako tankų.

— Izraelio vyriausybė paskelbė, jog infliacija vėl pakilo ir šiais metais sieks 130 nuoš.

— Prezidentu išrinktas Ronald Reagan paskelbė, kad jo Baltųjų Rimų štabo viršininkas bus advokatas James Baker iš Houstono. Jo ilgametis patarėjas Edwin Meese taps patarėju vidaus politikos reikalams.

— Brazilijos infliacija spalio mėn. pasiekė 109 nuoš. Fabragos maisto produktai ir net kava.

— Išrinktas prezidentu Ronald Reagan, atvykęs į Washingtoną susitikti su prezidentu Carteriu, bus apgyvendintas Blair House, kur, paprastai, sustoja užsienio valstybių galvos. Respublikonai pripažįsta, kad prezidentas Carteris labai šiltai bendradarbiauja su Reagano štabu.

— Kentucky valstijoje per 20 sausros dienų buvo kilę daug mėsos gaisrų. Penktadienį kilęs lietus padėjo ugniagesiams gaisrus sustabdyti.

— New Yorko Metropolitan Opera, susitarusi su atskiromis unijomis, tikisi pradėti šį metų sezoną pavėlavusi, — gruodžio 8 d.

— Salvadore keliuose miestuose įvyko komunistinių teroristų kovos su kariuomene. Šiais metais jau žuvo daugiau 7,000 civilių.

Arabų sąjungos lieka popieriuje

Beirutas. — Arabų spauda rašo, kad neseniai paskelbta Libijos—Sirijos valstybių unija atsidūrė sunkumuose. Visi nutarimai liko popieriuje daugiausia dėl prasidėjusio Irako—Irano karo. Nors abi uniją planavusios šalys šiame konflikte remia Iraną, atsidaro nuomonių skirtumų dėl praktiškų tos paramos būdų. Oficialus valstybių sujungimo susitarimas buvo pasirašytas Damaske rugsėjo 10 d., tačiau nuo to laiko mažai pasitūmėta į priekį. Tikslai liko tie patys: arabų vienybė, socialistinės visuomenės kūrimas, kova už okupuotų arabų žemių išvadavimą, pasipriešinimas separatiniams Camp David sandėriui. Unijos praktiškam įgyvendinimui daugiausia kenkia dideli atstumai tarp abiejų valstybių ir tradicinis arabų nevieningumas.

Praeityje yra buvę daug arabų unijų. 1958 m. vasario 1 d. — susijungė Egiptas ir Sirija (naujoji valstybė pasivadino Jungtine Arabų Respublika). Po mėnesio prie JAR prisijungė Jemenas. Sąjunga iširo po 1961 metų rugsėjo 29-osios perversmo Sirijoje.

1958 m. vasario 14 d. — Arabų Federaciją sudarė monarchistiniai Jordanijos ir Irako režimai. Tai buvo monarchijų jėgų atsvara Jungtinei Arabų Respublikai. Federacija žlugo po antimonarchinės revoliucijos Irake 1958 metų liepos mėnesį.

1963 m. balandžio 17 d. — Kaire pasirašytas susitarimas dėl Egipto, Sirijos ir Irako vienybės. Netrukus šis dokumentas buvo anuliuotas iš Sirijos ir Irako pusės.

1963 m. spalio mėn. — Sirija ir Irakas sudarė karinę sąjungą, turėjusią tapti pirmuoju žingsniu abejoms valstybėms susivienyti. Šios minties atsisakyta po mėnesio, kai Irake valdžią užgrobė pulkininkas Arefas.

1970 m. lapkričio mėn. — Egiptas, Libija, Sudanas ir Sirija nutarė sudaryti federaciją. 1971 m. balandžio mėnesį Egiptas, Sirija ir Libija formaliai susijungė.

Dayanas peikia JAV kariuomenę

Tel Avivas. — Buvęs Izraelio gynybos ministras Moshe Dayan susilaukė Amerikos juodųjų rūstybės. Jis pasakė, kad Amerikos karių jėgų kokybė yra gan žema, nes kareiviai iki seržanto laipsnio yra daugiausia juodi, žemos inteligencijos, mažo išsilavinimo. Jo manymu, keliant kareivių kokybę, teks įvesti nors dalinę karinę prievolę. Amerikos ginkluotoms jėgoms reikia šviežio kraujo ir geresnių smegenų, pasakė Dayanas.

Mini lietuvių, laisvės kovotojus

Washingtonas. — „The Washington Post“ savo straipsnyje apie sovietų KGB pastangas palausti disidentų opoziciją, mini lietuvių Antaną Terlecką ir Julijų Sasnauską, kurie nuteisti su kėlimo ir ištėmimo bausmėmis. Laikraštis pažymi, kad A. Terleckas kartu su kitais Baltijos šalių kovotojais pernai pasirašė memorandumą, pasmerkiantį 1939 m. pakta (Ribbentropo—Molotovo susitarimą), kuris Maskvai atidavė Baltijos valstybių kontrolę.

darė Arabų Respublikų Federaciją. Sąjungos tikslas buvo išvaduoti sionistų okupuotas arabų teritorijas. Po 1973 metų karo dėl Sadato politikos išryškėjo nesutarimai tarp sąjungos narių, ir federacija iširo.

1974 m. sausio 12 d. — Libija ir Tunisas pasirašė deklaraciją dėl Arabų Musulmoniškosios Respublikos sukūrimo. Dokumentas taip ir nebuvo įgyvendintas.

1977 m. spalio mėn. — Egiptas ir Sudano parlamentai paskelbė apie abiejų šalių politinę sąjungą (sekančiais metais turėjo būti įvesti bendri pasai, apjungta pramonė bei transportas). Unija taip ir liko popieriuje.

1978 m. spalio 26 d. — Irakas ir Sirija paskelbė apie būsimą politinę sąjungą. Buvo pasirašyti dokumentai, suvienodinę abiejų šalių informacijos bei švietimo sistemas. Bet dėl politinių prieštaravimų dokumentai nebuvo įgyvendinti.

1980 m. rugsėjo mėn. — Pietų ir Šiaurės Jemeno vadovai paskelbė apie kursą suvienyti abi šalis. Iš to irgi nieko neišėjo.

Haigo patarimai

Washingtonas. — Didelį dėmesį sukėlė politinis seminaras, kurį organizavo senatorius John Heinz (resp. iš Pensilvanijos). Seminare dalyvavo ne tik prezidento patarėjas saugumo reikalams Zbigniew Brzezinski, kuris gynė prezidento Carterio užsienio politiką, bet ir buvęs NATO kariuomenės vadas gen. Alexander Haig, kuriam, spėjama, naujasis prezidentas duos atsakingas pareigas naujoje administracijoje.

Haig pareiškė, kad reikia iš naujo atgaivinti sąjungininkų pasitikėjimą Amerika ir jos politika. Reikia stiprinti ginkluotą pajėgumą. Reikia taip planuoti užsienio politiką, kad ji nebūtų pajuokiamas, išnaudojama įvairių teroristų. Socialinio teisingumo ieškojimas negali Amerikai trukdyti artimų santykių su totalitariniais pasaulio šalių režimais, pasakė Haig.

Sovietų delegatas nusileido Madride

Madridas. — Sovietų Sąjungos nusileido Madrido Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijoje, priimdama neutralių valstybių pasiūlytą sprendimą: skirti žmogaus teisių nagrinėjimams keturias savaites konferencijos laiką, o po to svarstyti nusiginklavimo ir įtempimų mažinimo reikalus.

Sovietų delegacijos vadas konferencijoje Iljičevs pareiškė kalboje, kad Vakarų delegatų pasisakymai apie žmogaus teises yra kišimasis į sovietų vidaus reikalus, o visos kalbos apie Afganistaną yra kišimasis į Afganistano vidaus reikalus.

KALENDORIUS

Lapkričio 17 d.: Afiejus, Elzbieta V., Getautas, Gilvinė. Lapkričio 18 d.: Odonas, Salomėja, Lizdeika, Ledrūna. Saulė teka 6:39, leidžiasi 4:30

ORAS

Debesuota, temperatūra diena 45 l., naktį 35 l.

SOCIALINĖ GEROVĖ

Atsakinga: J.A.V. LB Socialinių Reikalų Taryba.
Redaguoją: Redakcinė Kolegija. 5620 S. Claremont Ave., Chicago, ILL. 60636.

SOCIALINĖS GEROVĖS REDAKCINĖ KOLEGIJA

1. Dr. Vytenis Damašius ir dr. Jonas Račkauskas — patarėjai vaikų — tėvų santykiavimo klausimuose ir problemose;
2. Aleksas Lauraitis — patarėjas kelių ir atostogų planavimo klausimuose;
3. Irena Regienė — Socialinės šalpos reikalų patarėja;
4. Adv. Saulius Kuprys — teisinių problemų patarėjas;
5. Socio - ekonomikos reikalų patarėjas yra Povilas Sukys;
6. Dr. Regina Kulienė — socialinių mokslų straipsnių tvarkytoja;
7. Jonas Šoliūnas — socialinės apsaugos klausimams patarėjas.

PRANEŠIMAS

Šiuo pareiškiu, kad dabar esu šio krašto socialinio draudimo vertėjas (Social Security Administration) tarnautojas. Šitame darbe esu jau išdirbęs apie 23 metus.

Mano dabartinė pozicija (Claims Representative) man suteikia teisę tarnauti žmonėms, aiškinant įvairius įstatymus, taisykles ir reikalavimus, susijusius su socialinio draudimo sistema.

Jau keliolika metų esu pripažintas anglų — lietuvių kalbos vertėjas ir interpretatorius socialinio draudimo įstaigose. Kaip toks turiu teisę verstį anglų kalbą iš lietuvių ir lietuvių kalbą iš anglų įvairius dokumentus. Taip pat, kaip interpretatorius, turiu teisę interpretuoti socialinio draudimo įstatymus, taisykles ir reikalavimus abiejose kalbose.

Jeigu lietuviui susiduria su kokiomis nors socialinio draudimo problemomis dėl anglų kalbos silpno ar visiško nemokėjimo ir negali savo sunkumų kitaip išsiaiškinti, gali visuomet kreiptis į mane.

Kaip vertėjas ir interpretatorius anksčiau minėtiems asmenims mielai padėsiu.

Mielai atsakysiu į laiškus, nesvarbu kuryje kalboje jie bus rašomi.

Tačiau spaudoje, nesvarbu apie ką rašau ir rašysiu, visuomet išreiškiu savo nuomonę niekomet nereikšiu nuomonės, ir niekuomet oficialiai neatstovauju socialinio draudimo įstaigos nuomonės. Visą darą kaip privatus asmuo.

Asmenys, turintieji anglų kalbos sunkumų gali skambinti: 312—453—2496, arba rašyti, atsiųskite: Social Security District office: 7220 W. Grand Ave. Elmwood Pk., Ill. 60635.

J. Šoliūnas

DARBĄ
PRADEDANT

J. ŠOLIŪNAS

Palikime nesekmes, nusi-vylimus ir neviltį praėjusiai. Su drąsa ir pasiryžimu žvel-giam ateitin — šviesion ir pa-laimint.

Mes ateiname darbų vyk-dyti, užmojus išpildyti. Mūsų darbo vardas — šio skyriaus antrastė, mūsų pasiryžimas — būrio entuzijastingai nusi-teikusių lietuvių, savo srities žinovų.

Mes tiesiame Jums talkos ranką, mielas skaitytojai. Mes neprasame jokio atly-ginimo už talką. Mes tik vili-mės, kad šio dienraščio skai-tytojai mus supras ir pasinau-dos mūsų profesiona-liais patarimais.

Mūsų redakcinės kolegijos vardu dėkojame šio dienra-ščio vadovybei už suteiktas są-lygas pasitarnauti visai lie-tuviškai visuomenei. Tikiu, kad niekas nesukliudys lie-tuvių mūsų patarimais pasi-naudoti. Mes manome, kad nei asmeniniai, nei politiniai skirtumai neleiš užkirsti kelio mūsų skaitytojams teikiama informacija. Mūsų patarimais gali naudotis kiekvienas lie-tuvis.

Tiesą, kad šio skyriaus atsa-kingieji žmonės yra LB socia-linių reikalų komisija. Tačiau šioji atsakomumo etiketė jokiu būdu nesusiaurins tal-kos rankos redakcinės kole-gijos nariams. Patarimais gali naudotis ne tik Lietuvių Bend-ruomenės nariai ir draugai, bet net ir jos idėjos ar darbų

priešininkai. Mes manome, kad geriausia priemonė prie-šingai galvojančiam ar vei-kiąčiam lietuviui patraukti jį savan draugų tarpan yra ge-ras darbas, talkinga ir pa-tarianti ranka.

Koks yra šio skyriaus redak-cinės kolegijos svarbiausias užmojis ir uždavinys? Trum-pai: visapusiška, objektyvi informacija. Šią informaciją skaitytojams patieks įvairių sričių žinovai.

Lietuvių Bendruomenė jau dabar nuosirdžiai dėkoja redakcinei kolegijai už isi-pareigojimus. Darbo bus daug, bet ir atlyginimas nėra ma-žas. Juk kiekvienas redak-torius — tikimės — gaus geriausią padėką — skai-tytojo norą patenkinti. Tai nepaprastas, kandių ir rū-džių nesunaikinamas turtas.

Mielus skaitytojus kviečia-me skubiai pradėti naudotis patarimais. Kai skaitytojas kreipsis su klausimu jis yra prašomas rašyti trumpai, aiš-kiu ir nurodyti kuris redakto-rių jam turėtų atsakyti. Skai-tytojas gali prašyti klausimus atsakyti raštu per šį skyrių ar asmeniškai laišku.

Skaitytojai yra prašomi nurodyti kam ir kaip klau-simas turėtų būti atsakomas. Pavyzdžiui, jei nenorima, kad atsakyme būtų naudojama pa-vardė reikia nurodyti kokį sla-pvardį teks naudoti atsa-kyme. Redakcinė kolegija pasilieka teisę klausimus atsakyti per skyrių ar asme-niškai laišku. Anoniminiai klausimai bus tik tada atsa-komi, jei jie nieko neišsiaiš-kins. Šio skyriaus rėmuose nebus polemizuojama pasaulėžiūri-niais ar politiniais klau-simais.

Dar ne kartą nebuvo subur-ta redakcinė kolegijon tiek savo srities žinovų, kiek turi šis socialinės gerovės skyrius.

Būtų beprasminga dis-kutuoti šio skyriaus rei-kašingumą (tai pasisakoma ki-toje formoje). Nėra abejonės, kad užsimotos informacijos pateikimo reikalingumas yra ne tik pribrendęs, bet jau žia-riai pavėluotas reikalas. Ge-riau vėliau — negu niekad.

I šį užmojų žiūrime su vil-tim. Dirva plati, darbininkų maža. Skaitytojų daug, infor-macijos stinga. Padėtis yra apvertkinoje būklėje, ypač socialinio draudimo ir šalpos srityse. Dabar belieka tik lauk-ti mūsų skaitytojų reakcijos.

Skyriaus tvarkytojai laukia visų išskėstomis rankomis, apginkluotomis raštingoms, žinoviškoms plunksnoms. Ateikite — atsiliepkite visi, ku-ris turite problemas. Šis kvie-timas gali būti daugelis mūsų paskutinė proga mūsų talka pasinaudoti. Anot dr. Antanno Butkaus pasakymo: "O, visdėlo visi senstame!"

ISTRAUKIME
SENSTANČIUS IŠ
PRIVATAUS
PRAGARO

Nėra abejonės, kad dabar-tinė mūsų senstančiųjų bend-ruomenės narių padėtis yra visapusiškai nepatenkinama. Dėl esamos padėties esame atsakingi visi: jauni, seni,

bendruomenininkai, visuo-menininkai ir laikraštininkai. Esamoji padėtis netoleruo-tina. Jėgas sukaupę turime pa-dėti keisti ir taisyti.

Labai teisingai senesniai vi-nas amerikietis pastebėjo, kad dėl įvairiausių priežasčių šiandien "etninių grupių senstan-tieji pasitraukia vienatvėn ir savan patenkinamam priva-čian pragaran." (Žiūr. Janos W. Gotsch, liepos mėn. 15 d. New York Times).

Toliau jis rašo, kad jau 1970-ju metų cenzo surašinėjime bu-vo rasta, kad "vienas asmuo iš keturių, kilusių iš rytų ir pietų Europos, gyvena vienas ir iš šių asmenų 55% gyvena var-gė". (Ten pat).

Ne vieta čia yra nagrinėti priežastis, privandčias prie aukščiau nurodytos padėties. Tokiam nagrinėjimui yra bū-tina guvi mokslininko — vi-suomenininko plunksna. Ta-čiau, nėra abejonės, kad yra pats aukščiausias laikas dėl esamos padėties kelti balsą.

Mandig, šioje visoje situa-cijoje yra ir padėties tolimes-nis toleravimas būtų tiesiog-i-nis mūsų visų nusikaltimas.

Mes turime ištraukti sens-tančius, ir jau pasenusius, sa-vo bendruomenės narius iš "privataus pragaro".

Tolimesnis mūsų senųjų problemų ignoravimas ne-atneš mums nei naudos, nei garbės.

Mes visi senstame. Tai aksi-oma ir brutali tiesa, nuo ku-rios nė vienas mūsų negalės pabėgti. O kad laikas jau yra visapusiškai pribrendęs šią problemą "paimiti už ragų, gal-būt, geriausiai išreikšti mūsų visuomenininkas dr. A. Butkus IX-sios LB Tarybos su-važiavimo metu, neseniai įvy-kusio Chicagoje. Jo tvir-tinimas, kad mes turime ku- skubiausiai susirūpinti mūsų senstančiųjų padėtimi, nes "prieš 30 metų buvome jauni ir gražūs, bet dabar esame jau tik grėžūs" yra šimtaprocenti-nė tiesa.

Kasgi yra mūsų senstančiųs kartos didžiausias priešas?

Neturtas?

Apsileidimas?

Sustagarejimas?

Nesidomėjimas aplinka?

Ne! Ir šimtą kartų ne!

Senstančiosios ir pasenusios bendruomenės narių didžiau-sia problema yra izoliacija.

Dėl šios izoliacijos buvimo ir jos toleravimo esame kalti visi. Yra sakoma, kad Dievas padeda tik tam, kuris padeda pats sau. Mūsų senstančiosios kartos atveju tai yra tik dali-na tiesa.

Nuo visuomenės izoliuotas žmogus gali savo narve spar-dytis kiek nori; jis pats savęs neišsilaivins, jeigu izolia-cijos vartų jam neatidarys gai-linga ranka.

Prieš industrinėje visuo-menėje, sociologų teigimu, as-muo pats sau kūrė ir saugojo savo gyvenimo "žiemą". Senatvė artėjant, savo pri-vačius lizdas buvo dailinamas ir papildomas atsargomis.

Deja, šiandien gyvename suindustrializuotoje visuo-menėje, dažniausiai mies-čioniškoje aplinkoje. Senoji tiesa dabar jau nebegalioja.

1936 m. įsigaliojus Teismų Santvarkos įstatymui, perėjo į advokatūrą ir apsigyveno Radviliškioje. Šalia profesinio darbo plačiai reikėsi ir visuomeninėje veikloje. Nedideliam 6,000 gyventojų miestui buvo daugelio gerai pažįstamas ir jo patriotinis nusistatymas žino-mas. Tad Lietuva rusams okupavus ir pavertus sovietine respublika, buvo nepa-tikimas ir įtrauktas į "liaudies priešų" sąrašus. Arešto ir išve-žimo išvengė tik laiku su šei-ma iš miesto pasisalinęs ir besislapstydamas Legminės miškuose. Atvykę enkave-distai suimti rado tik tuščius namus.

Kilus karui ir vokiečiams Lietuvą užėmus, A. Dabšys persikėlė į Šiaulius, kur tesė advokato praktiką ir buvo šio miesto juriskonsultas. Kai 1944 m. karo veiksmai artėjo, nutarė Lietuvoje nelikti ir trauktis į vakarus. Pirmiausia

senesniosios kartos "geležinė uždanga" ir "Berlyno siena".

Tik pamanykime. Mūsų pasenusieji, pilnateisiai šio krašto piliečiai, sulaukę pen-sininko amžiaus, bando gauti socialinio draudimo pensiją. Prieš akis stoja siaubas: eibės įstatymų, taisyklių, leidimų, reikalavimų ir suvaržymų. Žmogus puola neviltį. Ati-dėlioja apsilankymą atatin-kamon socialinio draudimo įstatymų, taisyklių, leidimų, jokių reikiamų dokumentų. Prasideda tampymas; reikia to, reikia šio, o asmuo nebe-žino ką daryti. Jis ryžtasi pasi-kliauti angliška informacija, bet "neįkerta" anglų kalba patiekiamų paaiškinimų ir reikalavimų.

Galutinėje pasėkoje, labai dažnu atveju, mūsų būsimasis pensininkas tiesiogiai nuken-čia.

O kokia būtų buvusi laimė, jei įvairiausi įstatymai ir rei-kalavimai būtų pateikti gerai suprantama, sava kalba.

Ši iliustracija iš socialinio draudimo srities nėra izoliuo-tas pavyzdys. Panašių prob-le-mų rasime visur: teisinėje, ekonominėje, mokesčių moky-mo, kelių ir tvarkymo sri-tyse.

Tad kas gi darytina?

Atsakymas yra trumpas ir aiškus: lietuviškoji spauda ga-li ir turi jausti pareigą infor-macijos srityje padėti visur, visada ir visiems.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

ADVOKATAS A. DABŠYS
— SUKAKTUVININKAS

Lietuvos aukštoji mokykla, įsisteigusi Kaune, jau per pi-r-mąjį dešimtmetį paruošė daug įvairių sričių specialistų. Valstybės kūrimosi stadijoje buvo didelis teisininkų parei-kašingumas. Bet esant trūku-mui, buvo skiriami ir nebai-gusieji aukštojo teisių mokslo. Tik vėliau savojo universiteto paruošti kvalifikuoti spe-cialistai užpildė vakuojančias vietas. Vienas iš tokių Kauno universiteto alumnų yra Alek-sandras Dabšys, gyvenęs Los Angeles mieste, kuriam neseniai sukako 75 metai. Tai žmo-gus, kuris visą gyvenimą akty-viai reikėsi įvairiose lietuviško visuomeninio gyve-nimo srityse. Todėl negalima pro jo amžiaus sukaktį ty-lomis praėti.

Aleksandras Dabšys yra gimęs 1905 m. lapkričio 5 d. Berlynų vienkienėje, Šiauliu apskrityje. Gimnaziją lankė Linkuvoje, o brandos atestatą įsigijo Kaune. Įstojęs į Teisių fakultetą, teisių skyrių, diplo-muoto teisininko vardą gavo 1932 m. Dar bestudijuodamas dirbo Aleksoto nuovados tai-lesingą ranka.

Prieš industrinėje visuo-menėje, sociologų teigimu, as-muo pats sau kūrė ir saugojo savo gyvenimo "žiemą". Senatvė artėjant, savo pri-vačius lizdas buvo dailinamas ir papildomas atsargomis.

Deja, šiandien gyvename suindustrializuotoje visuo-menėje, dažniausiai mies-čioniškoje aplinkoje. Senoji tiesa dabar jau nebegalioja.

1936 m. įsigaliojus Teismų Santvarkos įstatymui, perėjo į advokatūrą ir apsigyveno Radviliškioje. Šalia profesinio darbo plačiai reikėsi ir visuomeninėje veikloje. Nedideliam 6,000 gyventojų miestui buvo daugelio gerai pažįstamas ir jo patriotinis nusistatymas žino-mas. Tad Lietuva rusams okupavus ir pavertus sovietine respublika, buvo nepa-tikimas ir įtrauktas į "liaudies priešų" sąrašus. Arešto ir išve-žimo išvengė tik laiku su šei-ma iš miesto pasisalinęs ir besislapstydamas Legminės miškuose. Atvykę enkave-distai suimti rado tik tuščius namus.

Kilus karui ir vokiečiams Lietuvą užėmus, A. Dabšys persikėlė į Šiaulius, kur tesė advokato praktiką ir buvo šio miesto juriskonsultas. Kai 1944 m. karo veiksmai artėjo, nutarė Lietuvoje nelikti ir trauktis į vakarus. Pirmiausia

Užtat su nepaprastu džiaugsmu ir enuziazmu sutinkame žinią, kad šio dien-raščio vadovybė sutiko suintensyvinoti informacijos teikimą įvairiais klausimais, dažniausiai liečiant vyres-niųjų ir senstančiųjų reikalus.

Konkretus žingsnis yra šiandien pasirodantis "So-cialinės Gerovės" skyrius šio dienraščio puslapiuose. Nėra jokios abejonės, kad mūsų vi-suomenė šį Draugo žingsnį su-tinka su džiaugsmu. Vienas mažas, bet svarbus plyšys senstančiųjų gyvenimo "pri-vačiame pragare" jau pra-sivėrė. Izoliacijos piktžolė jau raudama. Tai graži pradžia. Viliamės, kad šio dienraščio pavyzdžiui paseks visa lie-tuviškoji spauda.

Iš kitos pusės, asmenys, at-sakingi už talką kaupiant in-formaciją Draugui, išparei-goja pateikti kuo geriausią ir skubiausią paramą mūsų senstantiems. Užtat džiugu, kad ir informacinėje srityje iniciatyvos ėmėsi mūsų Lie-tuvių Bendruomenės Socialinių Reikalų Taryba, kuriai vado-vauja energingasis dr. A. Butkus.

Tikime, kad visų mūsų pas-tangoms mūsų senstan-čiųjų izoliacija bus sumažinta ir "privatus pragaras" sunai-kintas.

J. Šoliūnas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays. Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenu-m-ratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo ad-reso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumėra mokama iš anksto	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisy-savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skel-bimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

BALYS AUGINAS

Giesmės žydėjimo

metas

Lyrika

Keturį skyriai: PUMPURŲ VARPAL, BURTAZODŽIAI PIRMAKIMUI, BE-SAKNĖ GIRIA, AMŽINYBĖS VYN-UGOYNAL, 138 pusl. Kieti viršeliai. Gražiai išleista. Spaudė Vilties drau-gijos leidykla — 1979, Kaina su per-siuntimu \$5.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

JURGIS JANKUS

Anapus Rytojaus

Romanas

296 pusl. Išleido ATEITIS 1978. Spaudė "DRAUGO" spaustuve. Ap-lankas autoriaus. Kaina su persiun-timu \$7.73.

III. gyv. pridėda 5% valstijos mokesčių.

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAIS

VINCAS BRIZGYS

Teisinis daktaras

2455 W. 69th St., Chicago, Ill.

Vid. tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 7-9 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus

treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet.

Uždaryta

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4

val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt.

Uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. ir penkt. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

Dr. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave.

Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

Tel. 392-4423, 373-5223, 236-6575

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinus ir

"Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR

PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 2-5 ir

6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 2-5 ir

6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

TEBĖRA TAUTIŠKAI GYVA

Naujieji pabėgėliai iš Sovietų Sąjungos, jų tarpe ir mūsdiškis Vladas Šakalys, tvirtina, kad Pabaltijo valstybėse kylanti nauja pabėgimo dvasia. Senoji karta, pergyvenusi ar savo akimis mačiusi bolševizmo žiaurumus Stalino laikais ir karo metu, yra arba išmirusi ar baigianti mirti. Visiškai kitokia esanti naujoji karta. Ji, palyginti, optimistiškesnė ir tikinti į greitesnį laisvės atėjimą. Jaunosios kartos tarpe atsiras didesnė tautinė sąjunga ir noras patiemti būti savo šalies ponais.

Naujieji pabėgėliai tvirtina, kad tokios pakilusios nuotaikos dar nebuvę pokario metais. Jie mano, kad karas esąs neišvengiamas ir Sovietai jį pradėsia ne vėliau, kaip penkerių metų bėgyje. KGB ir kiti valdžios bei komunistų partijos pareigūnai nevengia atvirai kalbėti apie galimą karą. Tai naujas reiškinys.

Kuo ne visuose Lietuvos, Latvijos ir Estijos rajonuose š.m. sausio — vasario mėnesiais vykę Sovietų milicijos, pirmosios pagalbos ar atominio karo pratimai. Kažkam neatlaidžiai ruošiamasi. Gyventojams dažnai nurodoma, ką jie turėtų daryti būsimo karo atveju.

Sovietuose vis labiau įsigalinti patvirta, kad po kelerių metų jie nebegalės laimėti karo. Dabartinis metas esąs Sovietams patogiausias pulti Vakarų kraštus. JAV-bes šiuo metu yra kariškai sumenkėjusios. Šis didžiulis kraštas vis dar neturi karinės prievoles — pagrindinio elemento karui vesti. Kareivio, o ypač karininko paruošimas ilgas. Esant moderniškesiems ginklams, karinis apmokymas ilgai užtrunka. Gali būti pakankamai ginklų, bet trūksta valdyti specialistų.

Ir pats Sovietų Sąjungos vyriausiosios karas maršalas Ustinovas savo paskutinėje kalboje Maskvoje, pasakytoje spalio revoliucijos šventės proga, užkcentavo, kad Sovietų Sąjunga šiuo metu esanti didžiausia pasaulyje karinė galybė ir niekada nesusidursianti kurio nors kito krašto aplenkiamai. Nėra abejonės, kad šiuo metu Sovietai turi gausiausią skaičiumi kariuomenę, tvirtiausius karo ir oro laivynus, daugiausia tankų, patrankų, raketų ir kitų puolamųjų ginklų. Vis tai gera paskata karą pradėti.

Bet laimėjimas abejotinas, kaip ir Hitleriui, nes Rusija turi daug silpnų vietų ir viena jų yra jos pavergtos gausios tautybės. Jos visos nori būti laisvos. Sovietai, be abejo, tai gerai žino ir todėl, pasak paskutinių pabėgėlių, visos nerusiškos tautybės esančios labai sekamos, jų veikėjai registruojami. Visi opozicionieriai esą suskirstyti į tris grupes. I-ją grupę sudarą žymiausi opozicijos vadovai. Karo atveju jie turi būti tuojau suimti ir 1-3 dienas bėgyje sušaudyti. II grupė — opozicionieriai, ypač nerusų tautybių asmenys, būsimi areštuojami, sodinami į kalėjimus ar siunčiami į darbo stovyklas III grupė — deportuojami panašia tvarka, kaip 1941 — 1951 metais.

Priešsovietinių aktyvistų Latvijoje esą mažiau kaip Lietuvoje ir Estijoje. Žmonės tačiau juos mėgsta, nors iš baimės vengia su jais kalbėtis. Savo pritarimą jiems išreiškia tvirtesniu rankos paspaudimu arba bent šypsena.

Nelūdek, nors taip liūdina tėvynę,
O tik džiaukia, šypsokis su laime,
Pasimeldus už tuos, kurie gyne
Tavo miestą ir mylimą kaimą.

Nelūdek tu, sustojus po kryžium,
Prie gimtinio brolio krūtinės,
Mes ne ašarom praeitį minim
Ir vien laisvę dabinsim tėvynę!

Užsienio spauda pastaruoju metu vis daugiau rašo apie mažosios tautos priešintis okupantams. Švedijos laikraštis "Svenska Dagbladet" E.17 numerioje paskelbė daugiau žinių apie didžiulę priešsovietinę demonstraciją, kurią vadina "jaunimo sukilimu Taline". Net ir sovietinės valdžios laikraštis "Sovietiskaja Estonija" trumpai paminėjo, kad "Pastaruoju metu įvyko tvarkos pažeidimų Taline".

Laikraštys jaunimo judėjimas nėra smulkiau aprašytas, bet esą išsivys šaltiniai Stockholme tvirtina, kad apie 2000 estų jaunimo demonstravę Talino gatvėse ir reikalavę laisvės Estijai. Buvešami šūkiai su įrašais "išstoti iš Sovietų Sąjungos".

"Sovietiskaja Estonija" taip pat paskelbė žinią, kad keletas asmenų buvę areštuoti. "Prieš neramumų sukėlėjus, jų skatintojus, o taip pat prieš triukšmadarius — chuliganus pradėti tardymai". Kai visi faktai būsią tinkamai išaiškinti, kaltininkai būsią nubauti. Šią žinią kelis kartus pakartojo Švedijos radijas. "Dagens Nyheter" nurodo, kad Taline buvę areštuota apie 20 jaunuolių ir kiekvienam jų gresias penkerių metų kalėjimo bausmė. Estų šaltiniai Stockholme pranešė, kad Taline iš mokyklų esą pašalinta 100 mokinių.

Taip pat skelbiama žinia, kad Taline demonstravusi 5000 jaunuolių minia. Demonstracija iššaukęs faktas, kad milicija sutrukdžiusi pop muzikos grupės pasirodymą "Propeller" futbolio varžybose, kurias sekė 10,000 jaunuolių. Susirinkusieji dainavę estų tautines dainas. Po keleto dienų demonstracijos vėl pasikartojusios. Demonstrantai reikalavę paleisti ir laisvę suimtuosius. Milicija filmavusi, vertusi mokytojus pasakyti demonstrantų mokinių pavardes. Tėvai buvę įspėti būsią atleisti iš darbo, jei nesulaikysią savo vaikų nuo demonstracijų. Demonstrantų tarpe buvę ir Talino Technologijos instituto studentų. Taigi nei Estijos, nei Lietuvos ir Latvijos jaunimas nėra tautiškai palaužtas. Vadinas, didžiųjų valstybių "nurašytos" ir Sovietams atiduotos tautos tebėra gyvos. Gera viltis jų nepriklausomybei.

Užsklanda. Per dvyliką su puse metų šioje vietoje man teko apie 1300 kartų kalbėti ir Mielus Skaitytosus įvairiais lietuviškais ir pasaulinės politikos klausimais. Retkarčiais tekdavo ir prieš kai kurias negeroves ir ačiau pasisakyti, kai ką "prieš plauką" paglostyti. Esu iš skaitytojų gavęs daugybę padėrašinių laiškų, telefoninių skambinimų, asmeniškų reakcijų. Beveik visi reagavimai buvo teigiami. Dėkoju visiems, kurie mano rašinius skaitė, dėkoju mano viršininkui dienraščio moderatoriui, kuris leido man, palyginus, laisvai reikšti mintis. Bet viskas turi pabaigą. Vienoje knygoje skaičiau, kad didžiausias gyvenimo menas yra laiku susiprasti: pasiimti ir rankas lazdele, užsidėti skrybėlę, visiems žemai nusilenkti ir pranykti... Taigi ir pranykstu, bent iš "Draugo" skilčių. Iš einu pensijon. Bet viltį nepašalinu. Gal ir senas žmogus dar gali būti kam nors naudingas. Mėginsiu ir toliau ruošti spaudai knygas apie Lietuvos bažnyčias.

b. kvitkyls

SUSKILO BRITŲ DARBO PARTIJA

Partijos skaldytojai Profsąjungose išgalėję kraštutiniai kairieji

BRONIUS AUŠROTAS

partijos narių, praėjusių rinkimų metu išrinktų į parlamentą.

Tenka pastebėti, kad minėtų nutarimų priėmimui griežtai priešinosi Darbiečių pirm. James Callaghan. Tačiau, nežiūrint jo pastangų, rezoliucija buvo nubalsuota nedidele balsų dauguma. Na, ir p. J. Callaghan nieko daugiau neliko kaip atsistatydinti, ką jis ir padarė po kelių dienų. Primenama, kad ir Darbiečių „balsas parlamente“, p. William Rogers priešinosi tokiems suvažiavimo nutarimams. Sakoma, kad dar visa laimė, kad „kairiųjų siūlymai išstoti iš NATO, vadovautis tikru neutralumu ir su nieku nesusiėjęmu“, šio suvažiavimo metu nebuvo priimti.

Taigi, jau taip toli nusiuko Anglijos darbiečių partija!

Prieš vadovybę...

Branduolinių ginklų „išoperavimo“ rezoliucija atstovų suvažiavime buvo priimta maža balsų dauguma. Daugelis kitų nutarimų priimta nešaukiant suvažiavusių pavardešius. Štai nutarimai: a. daugiašaliai pasitarimai turi siekti išimti „cruise missile“ iš britų bazių; lygiagrečiai pradėti pasitarimai su SSSR, kad pastaroji neišdestytų Europoje SS-20, vidutinių nuotolių, su branduoliniais užtaisais, raketų. Šis nutarimas taip suredaguotas, kad tie pasitarimai su SSSR vyktų tuo pačiu laiku; iš suvažiavime vykusių diskusijų buvo aišku, kad tokie pasitarimai turi glaudyti ryšį. Šiame nutarime taip pat užsimenama apie „sudarymą laisvų nuo branduolinių ginklų zonų nuo Lenkijos iki Portugalijos“.

b. Vienašališkas Anglijos nusiginklavimas — atsakymas nuo branduolinių, biologi-

loginių ir cheminių ginklų. Nutarime taip pat siūloma išvystyti „pakaitalus, visuomenei naudingų produktų“, kurie būtų gaminami dabartinės darbovietės-ginklavimosi įmonėse, kad tuo būdu niekas neliktų be darbo. Siūloma planuoti, kaip dabar turimi ginklavimuisi skirtus išteklius būtų galima perduoti Trečiojo Pasaulio tautoms.

c. Uždarymas visų branduolinių ginklų bazių, tiek britų, tiek ir amerikiečių, esančių britų žemėje ar vandenyse; siūloma nesilaikyti tokios užsienio politikos, kuri remtųsi branduolinio ginklo panaudojimu.

d. Likvidavimas Anglijos vyriausybės išlaikomos Ginklų pardavimo organizacijos; ji pertvarkytina į tokią pramonės šaką, kuri gamintų ne karinio pobūdžio gėrybes, ir kad jo būtų galima įdarbinti išginklavimosi pramonės išėjusiems asmenims. Ši organizacija priklausų Gynybos m-jai; ji skatintų britų ginklų pardavimą užsieniui. Normaliai, Gynybos m-jai rengia ginklų ir jų įrengimų parodas, kurias gausiai lanko toms prekėmis besidomį pirkėjai.

Vyriausybė priešinga

Kuomet kairieji siūlo panaikinti karinę pramonę, D. Britanijos min. pirm. Margaret Thatcher neperšieniausiai pareiškė, kad metiniai ginklų eksportai Anglijai atnešę 1,2 milijardus svarų (2,9 milijardus JAV dol.). Pirmininkė skatino šios plėčias akas pramonės vadovus dar labiau išplėsti ir išstbulinti šios rūšies „prekes“, kad patrauktų į Angliją kuo daugiau užsienio pirkėjų, kurių, tiesą pasakius, niekada ir netrūkstų.

Šiuo metu Tory partija parlamente turi 40 atstovų žymią persvarą ir M. Thatcher dar negresia joks pavojus, kad jos vyriausybė greitai laiku būtų išreikštą nepasitikėjimą Žemumuosiuose Rūmuose. Pagal Anglijos įstatymus, naujas rinkimus tereikės skelbti tik 1984 m., o, ligi tu metų, dar daug vandens nutekės Temze į Anglijos jūras... ir gal nauja Darbo partijos vadovybė pakeis neįsivaizduojamai kenksmingą savo kraštui nutarimą.

Taip pat ir JAV teks gerokai manevruoti, kad perkelti į salą Lokheed Polaris nardlaivių branduolines raketas ir kitus atomarinius ginklus-raketas.

Vargu D. Britanijos nuginklavimo kairieji teoretikai galės įtikinti dabartinius

Lenkijoje streikuojanti darbininkai pagerbia savo vadą Walesą.

NEW YORKAS

PETRAS MATEKŪNAS

12

Nedidelė Bedlos sala yra beveik prie Hudsono upės žiočių. Jos pietinėje dalyje stovi didinga, iš tolo matoma, Laisvės Statula. Joje netoli laivų uosto dar stovi du namai: viename įrengtas Amerikos imigracijos muziejus, kuriame sudėta Laisvės Statulos paveikslai ir kiti dalykėliai turį kūr nors bendro su Laisvės Statula ir imigracija, o kitame name — restoranas, kuriame salos lankytojai gali pavalgyti ir nusipirkti nuotraukų bei suvenyrų.

Bedlos sala vietomis apsidinta medžiais, krūmais ir išvargta takeliais.

Ellis sala yra maždaug 1 mylia į šiaurę nuo Bedlos salos Hudsono ištakoje. Nuo 1892 iki 1954 m. joje veikė imigracijos centras. Visi imigrantai, kurie atvykdavo į JAV, turėjo pirmiausia sustoti Ellis saloje, kur patikrindavo jų dokumentus. Ellis sala dar vadinama „Island of Tears“ (Ašarų sala), nes daug žmonių dėl sveikatos ar kitų priežasčių būdavo sugrąžinami prievarta į tas šalis, iš kurių jie atvykdavo. Dabar imigracijos centras saloje nebeveikia. Kiekvienas gali į ją nuvykti ir pamatyti tuos pastatus, kuriuose tikrindavo imigrantų dokumentus, priėmimą ir laivą, kuriuo atveždavo ir išveždavo imigrantus iš šios salos.

Iš rytų Manhattan pusės į Upper Bay įlanką įteka East River sąsiauris. Jame yra 4-rios gana

didelės salos. Viena iš jų salų, kuri vadinasi Roosevelt sala (anksčiau Salim. Welfare) yra apie 3 mylias ilgio ir apie 1/4 mylios pločio. Joje yra pastatyti dideli namai ir oro elevatorio stotis, kuriuo susiekiami su Manhatanu. Taip pat joje veikia didelė graži ligoninė. Virš jos pietinės dalies eina Queensboro tiltas. Lengvos mašinos ir sunkvežimiai, kurie pastato prekes, nuleidžiami į salą elevatoriumi, kuris įrengtas Queensboro tilte.

Ward's ir Randolls salos, esančios toje vietoje, kur East River sąsiauris šakojasi į Harlem upę (Randolls saloje yra įrengtas Triborough stadionas), paverst

Ward's ir Randolls salos, esančios toje vietoje, kur East River sąsiauris šakojasi į Harlem upę, paverstos parkais (Randolls saloje yra įrengtas Triborough stadionas). Virš šių salų stovi Triborough tiltas, kuris jungia Queens su Manhatanu ir Bronksu. East River sąsiauris baigiasi perplaukus Frogs Neck tiltą. Tai paskutinis tiltas šiaurinėje New Yorko miesto dalyje. Toliau prasideda Long Island Sound įlanka.

Tarp Triborough ir Whitestone tiltų yra nedidelė, mylios ilgio ir pusę mylios pločio sala, vadin. Rikers Island. Toje saloje įrengtas kalėjimas, kuriame laikomi kriminaliniai nusikaltėliai nuteisti neilgiau, kaip šešioms mėnesiams. Saloje yra įrengtas didelis medelinas, kurį tvarko kalėjimo administracija. Medžiai ir krūmai parduodami privačioms bendrovėms, kurios verčiasi medžių sodinimu. Tais medžiais yra apsidinta daug New Yorko miesto gatvių.

Brooklyne yra keletas muziejų. Iš jų didžiausias yra Brooklyno muziejus, esantis 188 Eastern

Buv. mokyklų inspektoriaus, gimnazijos mokytojo Mykolo Čaikūno laidotuves Joniškėje. Nuotrauką atsiuntė jo buvęs mokinys, dabar mokytojas. Jis rašo, kad kai spalio mėnesį yra minima mokytojo diena, Mykolo Čaikūno buvę mokiniai susirenka prisiminti ir pagerbti savo buvusį mokytoją, kuris švietė pavyzdžiu mokytojo idealizmu bei pasiaukojimu.

KNYGA APIE Č. MILOŠĄ

Svedų susidomėjimas nauju Nobelio premijos literatūros laureatu

Švedijos Akademijs šiuo metu literatūros laureatui išrinko lenkų rašytoją Česlovą Milošą, kuris gyvena JAV, bet yra gimęs ir užaugęs Lietuvoje. Rašytoja jo namuose pirmas pasveikino švedų laikraščio "Sydsvenska Dagbladet Sneathposten" kultūros redaktorius Nilsas Gunar Nilson, bet žinią apie premijos paskyrimą jam pranešė švedų knygų leidykla, kuri veda Dorotėja Bromberg, Upsaloje. Premija šiais metais sudaro 880.000 švedų kronų. Laureatas rašo politinius, bet jį žiūrima kaip į antikomunistą ir Lenkijoje jo veiklą neišleidžia, net nespausdinas jo apolitiškus eilėraščius.

Anglijos rinkėjus, kad jau laikas pradėti naujus tarptautinio santykiavimo laikus. Tikrai neįtikėtina, kad taip atsitiktų, kol pasaulyje mauroja kruvinomis letenomis sovietinė meška.

Dabar Švedijoje Upsalo leidykla išleis Česlovo Milošo romaną "Isos slėnis" (Issadalen) švedų vertimu. Aprašytieji įvykiai vyksta Lietuvoje, ten esąs pavaizduotas vienas berniukas ir jo gyvenimas Lietuvos kaime.

Laureatas yra buvęs 20 metų Barkley universiteto literatūros mokslų profesorius. Dabar pensininkas, bet tęsėkaito lektijas apie Dostojevskį. Pats laureatas sako, kad jis yra pirmas Nobelio premijos laureatas, kuris rašo slavų kalba ir premijuotas už poeziją. Kiti slavų tautybių laureatai yra gavę premijas už prozą. Jis šil-tai atsiliecia žemei, kur gimęs ir augęs, t.y. Lietuvai, bet pats esąs lenkų tautybės.

Švedų kalba Česlovo Milošo romano tiražas dabar pakeltas nuo 5000 egzempliorių iki 30.000, nes neabejojama, kad švedų skaitytojai apie šį kūrinių labai įdomausis. Kartu su tuo neabejotinai, bus išpopuliarinta ir Lietuva.

A.T.

Parkway. Jis yra vienas iš pirmųjų muziejų Amerikoje. Rūmai dideli ir pastatyti fasadu į Eastern Parkway pusę, kuri yra viena iš gražiausių gatvių Brooklyne.

Kitos įdomios vietelės — Coney Island ir Sheepshead Bay. Coney Island žinoma visoje Amerikoje. Ten veikia apie 5 mylių ilgio paplūdimys, akvariumas, kuriame yra baltasis banginis, „elektros ungurys“, kuris uždega 650 voltų elektros lempą, jūros liūtas ir arklys bei kiti jūros gyvūnai. Taip pat veikia įvairūs lošimai bei kitos pramogos.

Anksčiau Coney Island priklausė olandui ūkininkui. Paplūdimiu padarytas 19 šimt., kai jame buvo pastatytas pirmas paviljonas.

Sheepshead Bay prie Emmons Avenue veikia nedidelis uostas, kuriame mėgėjai žuvautojai išsi-nuomuoja laivus ir išplaukia į Atlantą žuvausti. Prie uosto veikia restoranai, kuriame visi pagrindiniai patiekalai yra žuvis.

Queens

Queens yra į šiaurę nuo Brooklyno. Plotu tai yra didžiausia New Yorko miesto dalis. Kaip ir Brooklynas, Queens yra Long Island saloje. Su Manhatanu sujungta tiltais ir povandeniniais kanalais. Žemės paviršius beveik lygus. Namų yra įvairaus dydžio ir aukščio. Gražiausi ir aukščiausi yra abipus Queens Blvd., kuri yra viena iš plačiausių ir gražiausių gatvių. Queens veikia Sv. Jono ir Queens universitetai, ligoninės, senelių prieglaudos, įvairios mokyklos, muziejai, ligoninės ir kitos institucijos. Taip pat Aqueduct Racetrack ir Belmont Park, kur vyksta arklių lenktynės. Aqueduct Racetrack, telpa daugiau kaip 80.000 žmonių.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ NAMUOSE
877 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

PIRMOJI KULTŪROS DARBUOTOJŲ KONFERENCIJA CLEVELANDE - LAPKRIČIO MĖN. 22-23

Laukiame visų, kuriems rūpi lietuviška kultūra ir jos kūrėjas.

Rengia JAV LB KULTŪROS TARYBA

Kultūros konferencijos
prelegentas -
PROF. TOMAS VENCLOVA
- o -
Opera "Čičinskas"

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

Praėjusio šimtmečio
„reorgai“

Sostinės Washingtono artimesnė ir tolimesnė apylinkės yra daug idomių istorinių vietų. Aplankius Amerikos pilietinio karo mūšių lauką Gettysburge, man kažkaip sovė mintis, kad mūsų „reorgai“ nėra naujiena, kad jų žymiai piktesni, būta ir Amerikoje praėjusio šimtmečio.

Visų Šventųjų diena sostinėje ir apylinkėse buvo nuostabi: saulėta, tikro rudens diena. Sodai, parkai ir miškai - vieni pageltę, kiti parudonavę - sudarė nuostabią vaizdą. O kur sostinė ir jos apylinkės su kalnais, pakalnėmis ir slėniais skėsta begalėje medžių. Šiuo metu pats spalvų pasikeitimas, o kai vėjas pūsteli, lapai tiesiog saujomis krenta skambėdami po pralekančių automobilių ratais.

Paliekam sostinė ir pasukam į šiaurės vakarus: pro Bethesda, Rockville, gražiuosius Washingtono priemiestius, į 270 kelią. Jei jau pasiuleistum tolyn į vakarus, per Pensilvanijos, Ohio ir Indijos „turnpik“ su keliolikos valandų pasiektum ir Chicago. Bet mes netrukus iš 270 greitkelio įsukam į 15-tą, kuris veda į istorinį Gettysburgą. Jis nuo sostinės yra už maždaug 80 mylių ir per pusantros valandos tą kelią sukari, nors keliolika mylių pro Marylando kalnus tenka

važiuoti ir vienvėžiu keliu. Keista: kodėl jis vienvėžis? Juk tai vienintelis kelias, kuriuo iš Washingtono į savo ūkį Gettysburge važinėdavo tuometinis JAV prezidentas D. Eisenhoweris ir pas jį vykdavę aukštieji svečiai. Bet man tai prasitarus, žmona patikslino: „Ar tu nežinai, kad tada jau buvo helikopteriai!“

Sutikau, kad tai tiesa. Štai mes jau Gettysburge. Prieš akis kalnuotas žemės plotas, jame ganosi karvės, išmėtyta eilė senų, istorinių pastatų ir paminklų - paminklų, kurių iš viso čia yra 2,390. Jie pastatyti tose vietose, kur vyko svarbiausi pilietinio karo mūšiai, kur žuvo generolai ir kiti abiejų pusių karo vadai, taip pat paminklai pastatyti įvairių valstijų čia kovojusių dalinių atminimui. O kiek patrankų įvairiose vietose sustatyta, iš kurių 1863 m. liepos 1, 2 ir 3 d. čia vieni į kitus šaudė. Amerikiečiai ir amerikiečiai: pietiečiai ir šiauriečiai, šiauriečiai ir pietiečiai.

Atvykus į Gettysburgą, kur turistų antplūdis nesibaigia, pirmiausia dar kartą reikia susipažinti su Amerikos istorija. Kai tuometinis JAV prezidentas A. Lincolnas pasisakė už vergijos panaikinimą ir atsisakė daryti kompromisą su pietiečiais vergijos klausimu, pietiečiai sudarė konfederaciją ir 1861 m. pradėjo karo veiksmus prieš Washingtono valdžią. Pietiečiams buvo svarbu vergiją išlaikyti, nes jie vertėsi beveik išimtinai augini-

mu šilkmedžių, kurių derliaus nuėmimui vergai buvo labai reikalingi. O vadinamą „cotton“, iš kurio buvo gaminamas šilkas, masiniais kiekiais pirkosi ir per Atlantą laivais gabenoši Anglija.

Ivyko taip, kad prieš vergijos panaikinimą kovojančios pietiečių armijos stūmėsi į šiaurę Washingtono link. Šiauriečiai, vadinami unigynėsi. Kai karas jau buvo pasiekęs dešimt metų, šiaurinės Virginijos generolas Robert Lee su 75,000 karių armija užpuolė Pensilvanijos teritoriją, kur šiauriečių vadas gen. Meade's turėjo 97,000 karių. Taip 1863 m. liepos 1 d. Gettysburgo laukoose, Pensilvanijos valstijoje, įsiliepsnojo milžiniški ir lemiami mūšiai, trukę tris dienas.

Šiandien turistiniai autobusai, pilni keleivių, kas valandą pravažiuoja tomis vietomis, kur 1863 m. liepos 1, 2 ir 3 d. amerikiečiai kovojant brolis prieš brolį, iš viso tame palyginus nedideliame plote žuvo 51,000 vyrų. Gidai rodo kiekvieną slėnį ar antkalnę, aiškindami, kokios čia ar ten vyko kautynės, kokie generolai vadovavo, kurių valstijų pulkų vyrai čia kovėsi brolis prieš brolį. Pvz., iš Minnesotos valstijos pulko, stojusio į pilietinio karo mūšį Gettysburgo laukoose, 80 procentų visų karių čia padėjo savo galvas. Tokių pavyzdžių būtų galima nemažai pacituoti.

Bet šiauriečiai - unijistai, pas kuriuos vergija jau buvo panaikinta, Gettysburgo mūšio lauke atsiliekė ir liepos 4 d. pietiečių-konfederantų armijos ėmė trauktis atgal. Šiauriečiai žuvę kariai suguldė čia pat prie mūšio lauko esančiose kapinėse, ant kurių kapų rymo kuliukai, daug kur bevardžiai, paminklai. Višiemis kritusiems kariaus pastatytas bendras masyvus ir didingas paminklas. Tuo tarpu pietiečiai-konfederantai savo karių lavonų galvą pasimė tik po ilgesnio laiko ir jie palaidoti kiur.

Pasibaigus pilietiniam karui, Arlingtone prie Potomaco upės buvęs pietiečių generolo Roberto Lee dvaras buvo nusavintas ir čia įrengtos garsiosios Arlingtono tauti-

nės karių kapinės - amerikiečių panteonas. Vėliau valdžia gen. R. Lee giminėms už nusavintą dvarą atsiųgino ir šiandien, atvykę į Arlingtono kapines, vadinamą gen. R. Lee „mansion“, žvelgdami į viršų nuo a.a. J. F. Kennedžio amžino pilsio vietos, matome tebestovint aukštai kalnę.

Po Gettysburgo istorinio mūšio lapkričio 19 d. į Gettysburgą atvyko tuometinis prezidentas A. Lincolnas ir čia pasakė garsiąją savo kalbą, kurioje klasikiškai apibūdė demokratiją, kurios tvirtai Amerika tebesilaiko ir mūsų dienose, rodydama pavyzdį pasauliui.

Ir kai šias istorines Amerikai vietas lankai, prisimeni ir tai, kaip šių dienų išeiviai lietuviai yra susiskaldę, kaip tarp savęs kovoja įvairios grupės ir net Lietuvos laisvinimo veiksniai, kaip net dalis bendruomenininkų atskilo į vadina muosius „reorgus“. Ar ne taip praėjusiam šimtmečiu būti ir Amerikoje? Ne, ne taip, o dar pikčiau kovota, tik vienoje vietoje paguldžius net 51,000 amerikiečių vyrų. Bet Amerikai tai buvo pamoka visam gyvenimui - laimėtoju amžiams tapo demokratija. O kaip bus mūsų tautinėje bendruomenėje? Duok Dieve, kad subręstume, kraujo nepralieję.

Sauvras saulelėdis liko šiaurės - Gettysburgo apylinkėse, kai po dienos įspūdių artėjom sostinės Washingtono link.

VL.R.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS

Tel. - 337-1235
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisai:
706 North Michigan, Suite 409
Valandos pagal susitarimą

CEMENT - SEWERS ROOFING ELECTRIC RODDING

All Types of Sewer Work.
Also Cement Work: Patios, Driveways,
Sidewalks, Roofing & Chimney Work.
No job too small.
ALL WORK GUARANTEED.
TEL. - 788-9296

LEADING PROFESSIONALS

SOUTHWEST LAW OFFICE

QUALITY SERVICE AT AFFORDABLE FEES

Kathleen O'Rourke - Attorney at Law
Mon. thru Fri. Wed. evenings and Sat. mornings
Initial Consultation \$10
Bankruptcy (plus filing cost, app. \$60) \$250
Husband & Wife \$350
Residential Real Estate (Taxes \$50 extra)
home sale \$200
home purchase \$150
Dissolution of Marriage (plus filing cost, app. \$75)
Uncontested (no property or children) \$250
Uncontested (with settlement agreement) \$350
Contested (\$500 retainer fee) hourly basis
Simple Will \$50
Husband & Wife (2 wills) \$100
Probate, Adoption, Name Change, Traffic and other services

6455 S. PULASKI RD. - 581-6508

HYDE PARK KENWOOD HOME HEALTH CARE AGENCY INC.

• COORDINATED HOSPITAL TO HOME CARE
• MEDICARE PARTICIPANT
• PRIVATE PATIENTS
• MEDICAID ACCEPTED
ALL PATIENTS
ALL AGES
PHYSICAL THERAPY • SPEECH THERAPY • MATERNITY CARE
• MEDICAL SOCIAL WORKERS
• HOME HEALTH AIDES
288-2253

1525 E 53rd CHGO

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

NEIGHBORHOOD
U.S.A.
We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. - 767-0600

Independently owned and operated

SIMAITIS REALTY

Insurance - Income Tax

Notary Public

2861 WEST 63RD STREET

Tel. 436-7878 or 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas - Pardavimas

Draudimas - Valdymas

INCOME TAX

Notariatus - Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6630 S. Kedzie Av. - 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKEITIMAI, PILDOMI PILIETIŠKŲ PRAŠYMAI ir kitos blankai.

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

ISNUOM. 6 kambarių butas 3-čiame aukšte ir 6 kambarių butas 2-me aukšte. 3441 So. Lithuanian Avenue, Skambinti - 927-1308

DĖMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų mūsų atstovams turėti grafas vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,

4545 W. 63rd St.,

Chicago, Ill. 60629

ISIGYKITE DABAR

MANO ŽODYNAS

Richard Scarry

Lietuvių ir anglų kalba. Antrasis leidimas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Lietuvių kalbai pritaikė ir išleido JAV LB Sveikimo Taryba, Chicago 1979 m. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Šis leidinys gražiai iliustruotas ir jį pagelba mažiesiems skaitytojams žymiai lengviau išmokti lietuviškai. Kaina su persiuntimo \$7.00. (Iliustracijos dar pridėdamos mokės 30 centų.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, Ill. 60629

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasitiekimas nebrangiai & greitai maisto.

COSMOS PARCELS EXPRESS

3601 W. 99 St., Chicago, Ill. 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. - 925-3737

Vytautas Valentinas

NAMŲ APILDYMAS

Išstatu naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius ir gazuosius.

ALBIN RANY, Tel. 447-8806

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5006

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632, Tel. 827-5800

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Planuame ir vaikuojame visų rūšių grindis.

BURNYS - Tel. RE 7-5163

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Prisimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. - WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 60 St., Tel. 776-1486

us apdraudę nuo ugnies ir automobilių pas mus - 30% pigiau mokės

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. - GA 4-8054

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalynai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektr. į automatai gali kabėti lietuviškai palikt pavarę ir telefoną.

SERAPINAS - 636-2960

VYRAI IR MOTERYS

TELLER

Kelly Services, the leading temporary service in Chicagoland, has a long term position available beginning November 24 at a prominent neighborhood savings and loan. Banking/teller experience would be helpful, but we will train someone who is bilingual (English/Lithuanian). The work schedule in this position varies and allows some flexibility; however, you should be able to work a full week if necessary.

We offer good pay with bonus opportunities. Respond in English, please. Call:

Sandy Heller

955-4777

KELLY SERVICES

The Temporary Help People

1701 E. 53rd St.

Hyde Park

An Equal Opportunity Employer m/F

HELP WANTED - MOTERYS

EXPERIENCED WAITRESS AND BARMAID WANTED

Call John CONTOS Days at 766-7734

THORNWOOD RESTAURANT & LOUNGE

7 N. 361 Wooddale, Dooddale, IL 60191

HELP WANTED VYRAI

DRAFTER - H.V.A.C.

Client firm needs top flight individual eager to advance into estimating. For further details call:

GARY E. WAMHOFF

Tel. 932-9080

COX ENGINEERING RECRUITERS, INC.

2115 Butterfield Road Suite 303

OKLAHOMA, IL 60521

HEAT TREATING

Commercial heat treat desires qualified maintenance and production personnel. Pay to commensurate w/experience. Company paid holidays, vacation, hospitalization, life insurance and pension plan.

TECH-TREAT INC.

10 Newberry, La Grange, Ill.

Tel. - 352-8334

PARDAVIMUI

Parduodamas automobilis - 1975 m. Toyota Cocola de Luxe. Labai geram stovy. Kaina \$2,875.00 Skambinkite iki 3 val. popiet -

TEL. - 471-0811

DĖMESIO

XX amžiaus madona (paveiksias) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinės sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZLO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriose progomis įteikti bet kam: sveikintamui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Užsakant pridėti \$1.02 už persiuntimą. Iliustracijos gyventojai moka 5 proc. mokesčių.

1525 E 53rd CHGO

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

VAKARONĖ SU RASYTOJU J. KRALIKAUSKU

Toronte buvo sudarytas plataus masto rengėjų komitetas, kuris nutarė pagerbti savo kolonijos iškiliausią rašytoją — laureatą, dešimties knygų autorių, iš kurių — septynios buvo premijuotos. Taip pat šio k-to tikslas buvo dar gi pagerbti J. Kralikauką jo 70 metų amžiaus sukakties proga.

1980 m. lapkričio 9 d. 5 val. p. Priskelimo didžiojo salėje įvyko minėjimas ir salė prisipildė pilnutėlė. Pagerbimo dalyvių tarpe buvo netik rotoniškiečiai lietuviai, bet ir iš Rochesterio, Londono, Hamiltono ir kitur.

Pranešimuose buvo minėta, kad svečias iš Amerikos rašytojas Jurgis Jankus kalbės apie rašyt. J. Kralikauką, bet kalbėjo aplamai apie rašytojus ir jų kūrybą, pabrėždamas ir akcentuodamas rašytojų vaidmenį tautos ir savo krašto laisvės atžvilgiais. Jeigu ne valandai, daukantai, baranauskai, kudirkos ir kiti mūsų rašytojai būtų neturę nei savanorių — kūrėjų, nei Tėvynės laisvės atstatymo.

Užbaigęs kalbą rašytojas J. Jankus dar pasiprašė keletos minučių jo šnekos pratęsimo ir ta proga parškaitė Alės Rūtos sveikinimą rašytojui J. Kralikaukui, o taip pat Rašytojų d-jos sveikinimą amžiaus ir kaip rašytojo. Šį raštą pasirašė Bern. Braždiūnis, Bronys Raila ir Alė Rūta.

Minėjimo programą vedė Aušra Karkienė, o fragmentą iš J. Kralikauko raštų skaitė R. Sakalaitė-Jonaitienė. KLB Krašto v-bos ir Kultūros k-jos vardu adresą laureatui įteikė tu institucijų atstovai M. Činauskas, V. Verikaitis, akompanuojant, sugiedo d-jos lietuvių metų, o V. Kralikaukienė apdovanota didžiule gyvų gėlių puokšte.

Prieš vakariene maldą sukalbėjo kun. Pr. Gaida. Koncertinėje dalyje dainų pyne gana gražiai atliko "Aukuro" sekstetas iš Hamiltono, vadovaujamas E. Kudabienės, užbaigdamas skirta bisui "Pamylėjau vakar"...

Sveikinimo žodį į laureatą ir suakutuvininką tarė generalinis konsulas dr. J. Žmuidzinaitis, kuris yra taip pat rašytojas. Jis pasveikino J. Kralikauką savo ir žmonos vardu.

Galiausiai labai kūrybingai su-

komponuotą žodį tarė suakutuvininkas J. Kralikaukas, pareiškėdamas, jog amžiaus sukaktis nėra žmogaus nuopelnas, bet visuomės kalba apie žmogų ir jo nuveiktus darbus. Gražu ir miela, kai matai vaizduotė jį pasidabinant plaukais. Tuomet, esą, prisimenamas baltutėlis Tumas Vaizgant, Vydūnas ir visa eilė kitų. Tai matai, kada nuklysti į tolimesnę praeitį, o žvelgiant į mūsų laikotarpį — taip ir matai kūrybinguosius šiuo metu gražia amžius J. Žmuidzinaitis, Elzė Jankutė ir daugelį kitų.

Cia pat suakutuvininkas išvardino daugelį asmenų, kurie savo pastangomis prisidėjo ir su-

ruošė šį gražų minėjimą. Uždaromąjį žodį tarė Aušra Karkienė.

Pranys Alšėnas

CHICAGOS ŽINIOS

PLĖSİKES

Dvi moterys, areštuotos už trukimo kėlimą restorane, rastos anksčiau dalyvavusios apilėsimė. Kai M. Rehbock, 23 m., statė savo automobilį prie 4644 S. Keating, Chicagoje, apie 4:30 val. nakties, prie jo priėjo dvi moterys, kai jo dėmesį nukreipė, iš užpakalio užpuolė du negrai, atėmė 420 dol. ir auksinius rėžėlius 500 dol. vertės. Dabar areštuotos moteris plėšikės M. Rehbock atpažino, Lutrell Moore, 23 m., ir Gay Moore perduotos teismui.

DRAUGAS, pirmadienis, 1980 m. lapkričio mėn. 17 d.

5

DAUGIAU STUDENTŲ

Illinois valstybiniuose ir privačiuose universitetuose šiais mokslo metais yra 716,689 studentai, 7,7% daugiau negu praėjusiais mokslo metais.

MOKO AKLUS

Chicago Lighthouse, akliųjų institutas, ruošia akluosius tarnybai. Pereitais metais paruošė 81 akląjį. Jie pradžioje uždirba po 6,000 dol. metams, o vienas gauna net 28,000 dol.

Mylimai motinai

A. + A.

VANDAI SINKIENEI mirus, sūnui Emiliui Sinkiui su šeima ir giminėmis reiškiamas nuoširdžią užuojautą.

SANTA MONIKOS

AMERIKOS LIETUVIŲ KLUBAS

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. R.Epublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

Pianistas Vytautas Puškorius, svečias iš Clevelando

MOSŲ KOLONIJOSE

Washington, D. C.

KONCERTAS

G. Puzinauskaitė dainuos Washingtono K. Donelaičio lituanistinės mokyklos dvidešimt metų sukaktuvio vakaro metu, šeštadienį, lapkričio 22 d., 7:30 v. v., latvių namuose, 400 Hurley Ave., Rockville, Md. Guoda Puzinauskaitė 1979 metais baigė ekonomijos studijas Maryland universitete. Būdamas studentė dainavo Marylando universiteto chore dažnai atlikdama solo partijas. Šis choras yra daug kartų dainavęs Kennedy Center su National Symphony orkestru, diriguojant Anton-Doratti, o vėliau Matisslov Rostropovich. Šiuo metu Guoda vėl studijuoja Maryland universitete, šį kartą muziką ir balso laiminimą pas muzikos profesorių L. Fleming. Guoda taip pat dainuoja vestuvėse, bažnyčiose ir kitomis progomis. Washingtono ir Baltimorės lietuviams bus gera proga išgirsti šią jauną dainininkę mokyklos vakaro metu.

LAISKAI "DRAUGUI"

Madridio konferencijoje Vakarų diplomatai lenkia galvas Maskvos raudoniesiems naciams. Vakariečiai naciai jau išgaudyti. Tačiau žydų spaudžia JAV vyriausybė vis dar skiria milijonus nacių medžioklei, nors jų jau nebėra. Atėjo laikas sukrusti krikščionims ir pradėti reikalauti JAV vyriausybės skirti lėšų raudoniesiems naciams gaudyti, nes jie išžudė nekaltų žmonių 10 kartų daugiau negu žydų. Vyriausieji žudikai buvo Stalinas, Chruščiovas ir dabar tą baisų darbą dirba Brežnėvas ir jo patikėtiniai. Pagal sovietų atstovų pasirašytą definiciją karo kriminalistams nusakyti, matome, jog karo nusikaltėliais yra visi tie, kurie nusikalto žmoniškumui, vadai, organizatoriai, formuluotojai nusikaltimų bei vykdytojai, išvežimų vykdytojai ar jų talkininkai ir taip pat karo nuostatams nusizengę. Jei Ribentropas nuteistas pakarti, tai ton grupėn tinka Molotovas ir dabartinis sovietų užsienio reikalų ministeris, kuris vykdo Brežnevo įsakymus.

Kyla klausimas, ką turime daryti? Sudaryti pavergtų tautų bendrą komitetą. Gauti iš JAV vyriausybės lėšų ir pradėti medžioti raudonuosius nacių. Pareikalauti iš JAV vyriausybės, kad ji raudonųjų nacių nešaugotų, bet išduotų, kaip ji išduoda vakariečius nacių sovietams nužudyti. Surengti demonstracijas — taikingas eisenas su plakatais, ant kurių būtų sužymėti raudonieji naciai. Reikalauti pasitraukti iš užimtų kraštų. Atlyginti už nužudytus žmones, sunaikintą žemės ūkį, apipieštą kraštą. Demonstras sukelti visame pasaulyje, kur tik yra pavergtų tautų gyvenimų.

Kyla klausimas, ką turime daryti? Sudaryti pavergtų tautų bendrą komitetą. Gauti iš JAV vyriausybės lėšų ir pradėti medžioti raudonuosius nacių. Pareikalauti iš JAV vyriausybės, kad ji raudonųjų nacių nešaugotų, bet išduotų, kaip ji išduoda vakariečius nacių sovietams nužudyti. Surengti demonstracijas — taikingas eisenas su plakatais, ant kurių būtų sužymėti raudonieji naciai. Reikalauti pasitraukti iš užimtų kraštų. Atlyginti už nužudytus žmones, sunaikintą žemės ūkį, apipieštą kraštą. Demonstras sukelti visame pasaulyje, kur tik yra pavergtų tautų gyvenimų.

Galiausiai labai kūrybingai su-

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Viešos programos iš WOPA

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 434-2413

1490 AM

7159 S. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

A. M.

A. + A.

JUSTINUI PUSDEŠRIUI

mirus,

žmoną ir visą šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

V. OGILVIS
K.S. BALIAI
K.J. GRICIAI
N.S. SLIZIAI
A. BLIUDZIS
I. LAURUS
V. ZEBERTAVIČIUS

Perskaityt Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Sol. Guoda Puzinauskaitė

Pianistas Vytautas Puškorius iš Clevelando atvyksta į Washingtoną ir koncertuos Washingtono K. Donelaičio lituanistinės mokyklos dvidešimt metų sukaktuvio proga ruošiamo koncerto — vakaro metu, šeštadienį, lapkričio 22 d., 7:30 v. v., latvių namuose, 400 Hurley Ave., Rockville, Md. Vytautas Puškorius yra užsirekomendavęs kaip rimtas pianistas ir susilaukęs daug gražių atsiliepimų pas amerikiečius ir pas lietuvius. Vytautas studijavo pas Birutę Smetoniene, Cleveland Community College Music Institute, pas pianistą Antaną Smetoną ir Leonard Shure, o 1979 m. baigė Bowling Green Universiteto College or Musical Arts, kur studijavo su žinomu fortepijono pedagogu profesorium Jerome Rose, Vytautas Puškorius

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radio programą Naujojo Anglijos iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdutes pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baitis Floresta — gėlių bei dovanų krautuovę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rašyti didėlį pasirinkimą lietuviškų knv.

APLINK MUS

× **"Atėities"** žurnalo spalio numeris yra dedikuotas Nijolei Sadūnaitėi, su jos atvaizdu ant viršelio, jos laišku iš Sibiro ištraukom, su kun. K. Trimaiko mintimis apie jos rezistencijos reikšmę. Aktuali Vitos Musonytės anketinė studija apie lietuvių vaikinių ir mergaičių nuomones bei vienos kitos vertinimą.

× **Marijonų bendradarbių** susirinkimas bus šį trečiadienį, lapkričio 19 d., 1 val. p. p. Marijonų vienuolyno svetainėje. Visi bendradarbiai kviečiami ir labai maloniai laukiami.

× **Lietuvių Ekslibrių** paroda, sudaryta iš Gintauto Vėžio rinkinio, vyksta "Galerijos" patalpose, 744 North Wells St. Svečiavimasis ir oficialus parodos atidarymas bus penktadienį, lapkričio 21 d., nuo 5 iki 8 val. vak. Per parodos atidarymą bus galima gauti naujai išėjusią dr. Vitolio Vengrio knygą "Lietuvių Ekslibriai". Knyga išleido Amerikos Lietuvių Biblioteka leidykla.

× **Vytautas Valantinas**, nuosirdus lietuviškos spaudos rėmėjas, atvyko į "Draugą", nusipirko naujausią leidinį ir paliko didesnę auką lietuviškos spaudos palaikymui išveivijoje. Nuosirdus ačiū. V. Valantinas turi siuntinį firmą Cosmos Parcel Express Corp. Marquette Parko lietuvių kolonijoje ir sekmingai veda savo tautiečius nuosirdžiai patarnaudamas.

× **Dr. Robertas J. Maciūnas**, Rochester, N. Y., dėkodamas už kalėdines korteles, mus pasveikino ir parėmė dienraštį gausia 25 dolerių auka. Esame jam labai dėkingi.

× **Charles Baker**, į pensiją išėjęs policininkas, pamokys pensininkus apie apsaugojimą ir rodyt filmą "Mugging" šv. Kazimiero seserų motiniškame name, ketvirtadienį, lapkričio 20 d., 12:45 val. popiet. Visi sudomėję kviečiami. Bus taigi užkandis ir proga pasisvečiuoti.

× **A. a. Stefanijos Gelazienės** mirties vienerių metų sukaktis bus minima šv. Mišiomis Liet. Jėzuitų koplyčioje lapkričio 30 dieną, 11 val. Kviečiame visus a. a. St. Gelazienės draugus, kaimynus ir pažįstamus, minėjime dalyvauti.

× **Pasaulio lietuvių jaunimo** sąjungos valdyba su Chicago skyriaus pagalba rengia Padėkos dienos šokių Jaunimo centro kavinėje lapkričio 27 d., 8 val. vak. Gros Neo-Lituanų orkestras. Įėjimas 4.00 dol. Šokiai rengiami studentinio amžiaus jaunimui. (pr.)

× **Gen. konsulė Juzė Daužvardienė**, kviečiama būti V Teatro Festivalio Garbės viešnia, painformavo, kad dėl įsipareigojimų kitur, negalės dalyvauti vienuose vaidinimuose, tačiau mielai sutiko atvykti į Los Angeles Dramos Sambūrio "Ciurlionis" vaidinimą, šeštadienį, lapkričio 29 d., 2 v. po pietų. Po to Gen. konsulė linki sėkmės Festivalio dalyviams. Bilietai Vaznelių prekyboje, maloniai prašome įsigyti iš anksto. (pr.)

× **Jei SKILANDZIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užleik!** — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklės dešrelės, kumpiai, avišena, veršiena, dešros ir t. t. Užsakyti siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, IL 60629. Tel. 436-4337. (ak.)

× **Kun. Pijus Brazauskas** iš North Bend, Oregon, atsiuntė "Lietuvos bažnyčių" serijinio veikalo autoriui laišką, kuriame, be ko kita, rašo: "Mielai prisidedu prie "Vilkaviškio vyskupijos" knygos išleidimo ir skiriu šiam reikalui savo 3 mėnesių pensijos čekį — 1000 dolerių. Aš noriu, kad iš šios vyskupijos kilusi Brazauskų šeima būtų tinkamai įamžinta. Tikiu, kad mano pavyzdžių paseks ir kiti.

× **Kun. Theo Palis**, Pittsburgh, Calif., atsiuntė sveikintimus, padėkojo už korteles ir pridėjo 20 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Aukų po 10 dolerių** atsiuntė: Edv. Šileikis, Torontas, Vytautas Miceika, Hich. Hills, Jonas Vidžiūnas, Valencia, Visiems maloniai dėkojame.

× **I. Gustaitis**, Scranton, Pa., užsisakė didesnę kiekį šventinių kostalių ir atsiuntė 25 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× **Kun. A. Petraitis**, Rexford, N. Y., parėmė mūsų spaudos darbus 15 dolerių auka. Labai ačiū.

× **Dr. Pranas Zundė**, Atlanta, Ga., užsisakė didesnę liet. knygų kiekį.

× **Dėkodami už korteles**, po 5 dol. aukojo: Aldona Klauer, Vikt. Dimaitis, Vyt. Čepėnas, J. Zukauskas, V. Bernadšius, kun. Ant. Naujokas, Danutė Augienė, P. Mikalauskas, Kazys Miklas, J. Brazys, J. Kapočius, Br. Zinkevičius, S. Jakubonienė, J. Samaitis. Visiems dėkojame.

× **Matas Šimanskis**, ciceris, atsiuntė 10 dol. auką. Ačiū.

× **Dėkodami už korteles**, aukų po 5 dol. atsiuntė: J. Genis, D. Gražienė, Al. Zujus, M. Abramaitis, S. Butvilas, Stp. Pročiukė, J. Bulika, P. Domėnas, K. Jakštas, J. Musteikis, A. Liepinaitis, Daumantas Čibas, J. A. Račkauskas, J. Kristolaitis, M. P. Jurich. Visiems maloniai dėkojame.

× **Dėkodami už kalėdines korteles**, aukų po 10 dolerių atsiuntė:

S. Tamašauskas, Kanadoje, V. Kačergius, Montrealis, Pranas Naris, Downers Grove, A. Snarskis, Burbank, J. D. Hindshaw, Rockville, V. M. Černas, Watsonville, Romas Masulionis, Buffalo. Už didelę paramą visiems esame labai dėkingi.

× **Aukų po 5 dol.** atsiuntė: Vincas Bražys, M. Samatas, A. Gauronskis, K. Miklius, Jurgis Dumbrys, E. Valaitis, Kazys Minca, Marija Lechmann, Br. Užemis, Laura E. Jurkaitė, K. V. Katelė, J. Urbelis, A. Gudelis, Violetė Abariūtė, J. Vyšniauskas, A. Naujelis. Visiems maloniai dėkojame.

× **Aukų po 5 dol.** atsiuntė: V. Bagdanavičius, J. Augustas, V. Linartas, Jonas Vainius, J. Norvilas, V. Kalasinskis, J. Lekas, dr. J. Plikaitis, Lionė Mathews, dr. Petras Kaladė, Valentina ir Edvardas Jasukevičiai, Andrius Mironas, A. Tamošiūnas. Visiems dėkojame.

× **Antanas ir Janina Stankai**, gyv. Floridoje, parėmė mūsų dienraštį 10 dol. auka. Labai ačiū.

× **M. Petrauskienė**, Hartford, Conn., artima "Draugo" bendradarbė, atsiuntė dienraščiui auką, kurią paskyrė vietos Lietuvių klubas. Dėkojame.

× **Malonūs skaitytojai** dosniai remia dienraštį. Po 10 dol. aukojo:

Bronius Valeika, Belleville, Dr. A. Milaknis, Santa Monica, St. Baltrušis, Okron, Kun. dr. T. Žiūraitis, Washington, Dr. Adolf. Šlezas, Flossmoor, Dr. N. J. Weber, Oak Lawn, Jonas Strazdas, Sunny Hills. Visiems esame labai dėkingi.

× **Aukų po 7 dol.** atsiuntė: Ged. Reveikis, A. Aušrotas, Vl. Gelazius, Ona J. Kreivienė. Visiems maloniai dėkojame.

Kun. J. Borevičius, SJ pagerbime spalio 26 d. iš kairės: pagrindinis kalbėtojas dr. V. Vygas, jubilatas kun. J. Borevičius, generalinė konsulė J. Daužvardienė, komiteto pirm. K. Milkovaitis ir pamokslų pasakęs kun. E. Markaitis, SJ.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DVIDESIMT SEPTINTAS CALM VAKARAS

Dvidešimt septintas Chicago Aukšt. lit. mokyklos vakaras įvyko lapkričio 8 d. Jaunimo centre. Susirinko čia mokinių tėvai ir ta lietuviškosios visuomenės dalelė, kuriai lietuviškoji mokykla rūpi, kuri nepaviliojo kiti gausūs parengimai.

Vakarą pradėjo mokyklos direktorius Juozas Masilionis, pasveikindamas susirinkusius Malonio žodžiais: "Nors mūsų, broliai, nedaugel yra, būsim tvirti, jei ris vienybė". Džiaugėsi, kad vakaro programa mokyklą parėmė ir pavieniai asmenys, ir pora draugijų. Dosniausi aukotojai: Juozas Vainekis — 500 dol., Ljudas Šimaitis ir Panevėžiečių klubas po 200 dol. Beskaitant šių aukotojų pavaras, su šimtaine prisijungė Juozas ir Antanina Vasiukevičiai, nuolatini mokyklos rėmėjai. Džiugio draugija paaukojo 50 dol., o per tos draugijos pirm. P. Nedą Z. Mackevičienė, Gift Parcel Service, J. Pileckienė ir K. ir P. Škėriai sudėjo 60 dol. Mažesnis sumomis aukojo (nuo 25 iki 5 dol.): K. Meškoniš, Vl. Pailiūnionis, Kasiukas, J. Užpulis, J. Steponaitis, I. Stončienė, J. Zemaitis, Šlezas.

Buvo suvaizdintas keturių scenų vaizdelis "Mokyklos gyvenimas, kurio nematome". Gyvenimo trys scenos vaizdavo platesnei visuomenei nematomą mokyklos gyvenimą: Mokytojų tarybos posėdį ir pertrauką koridoriuje ir mokytojų kambaryje. Ketvirtąją sceną vaizdavo "matomąją" mokyklos veiklos dalį — atstatytą įteikimą. Pranešėja buvo Julija Goteitaitė. Įdomiausia buvo, kad mokiniai vaidino savo mokytojus: direktorių — G. Sodonis, R. Černiū — V. Gudas, D. Eidukienė — R. Ostauskaitė, R. Jautokienė — D. Grigaitytė, N. Pupienė — J. Avizienytė, kun. A. Saulaitis — A. Sodonis, P. Strolią — P. Strolią, D. Šaulį — R. Rekašius. Užvaizdą vaidino L. Liubinskis. Reikia pripažinti, kad vaidintojai gražiai ir gabiai pagavo savo vaidinimų mokytojų eisenos, kalbėsenos ir laikysenos.

Programai pasibaigus, prasiėjo vakariene, paruošta Stroplienės, ir netrukus šokiai, grojant B. Pakšto orkestrui. Vatomaro metu veikė mažųjų ir stambesniųjų dovanų paskirstymas, suorganizuotas tėvų komiteto narė metr. reikalams Irenos Penkienės. Vakarių įpusėjus, V. Zalatorius, tėvų komiteto pirm. padėjo visiems, kurie prisidėjo prie šio vakaro paruošimo ir pasisėkimo, o taip pat ir visiems atsilankiusiems. P. R.

VELINIS SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖSE

Lietuvių Bendruomenės komiteto pasauliečių teisėms apsaugoti pastangomis Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse jau ke-

brožu. Ponas vaidino R. Žigaitytė ir V. Venclovaitė, ponus P. Remeikis ir J. Kalvaitis, tėvus P. Balnius, V. Gaurilaitė, Z. Kuliešytė, V. Melnytė, T. Miglinas, V. Skirpstūnaitė, L. Venclovaitis, mokinius — D. Tifunaitė, N. Pemkutė, D. Kalvaitytė, A. Budrytė, D. Trimakaitė, J. Lapėnaitė, G. Eidukaitė, R. Tifunaitė, L. Vadeikaitė.

Vaidinimą parėmė ir paruošė mokytojos Danutė Eidukienė ir Rūta Jautokienė. Apšvietimą tvarkė Gilė Liubinskaitė.

Vaidintojai gerai mokėjo savo roles, gražiai ir aiškiai tarė. Žiūrovai kalbėjo, kad tai buvo puikus vaidinimas.

Po vaidinimo — tautiniai šokiai. 5 ir 6 kl. mokiniai, paruošti mokyto. N. Pupienės, padojo džiugio polką ir suk, suk ratelį. Akordeonu grojo F. Strolija. Baigė šokti, 5 ir 6 kl. mokiniai gražiai suėjo ant prieš sceną pastatytų chorui sustoti laiptų. Prie jų prisijungė 7 ir 8 kl. mokiniai, ir mokyklos choras, vadovaujamas mokyto. Fausta Strolios, padainavo keituras dainas: Pajūriai, pamariai (žodž. P. Babicko, muz. V. Kuprevičiaus), Tėviškė (žodž. Stelingio, muz. Br. Budriūno), Mylejau mergelę (liaud. d.) ir Mergytė jaunoji (gimnazistų daina). Dainos skambėjo švelniai ir pasigėrėtina. Ypač vieniems patiko trečioji daina, dainuota su išraiškos pamargėmis.

Programai pasibaigus, prasiėjo vakariene, paruošta Stroplienės, ir netrukus šokiai, grojant B. Pakšto orkestrui. Vatomaro metu veikė mažųjų ir stambesniųjų dovanų paskirstymas, suorganizuotas tėvų komiteto narė metr. reikalams Irenos Penkienės. Vakarių įpusėjus, V. Zalatorius, tėvų komiteto pirm. padėjo visiems, kurie prisidėjo prie šio vakaro paruošimo ir pasisėkimo, o taip pat ir visiems atsilankiusiems. P. R.

VELINIS SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖSE

Lietuvių Bendruomenės komiteto pasauliečių teisėms apsaugoti pastangomis Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse jau ke-

lerius metus Vėlinių dieną yra suruošiamos gražios iškilmės mūsų mirusiems tėvynainiams atminti. Ši graži tradicija buvo pakartota ir šių metų lapkričio sekmadienį, 12 val., Vėlinių dieną.

Diena graži, tad į iškilmes daug žmonių susirinko prie paminklo Sv. Kazimiero kapinių steigėjams atminti. Iškilmėms vadovavo Jonas Jasaitis.

Apie Vėlinių dienos reikšmę ir lietuviškųjų tradicijų prasmę kalbėjo komiteto pirmininkas Algis Regis. Jis pažymėjo, kad Vėlinių tradicijos mūsų gyvūnijos jungia su visame pasaulyje išlaikytomis ir žuvusioms mirusiems mūsų tautos siūnų, būdams ir dukroms. Šiame amžinybės mieste ilisai tūkstančiai tėvų, brolių, seserų, sūnų ir dukrų, kurie visą savo gyvenimą skyrė Aukščiausiojo garbei ir šviesesnei mūsų tėvynės atečiai. Jie gyvendami puoselėjo tautines ir religines tradicijas ir, amžinybės išeidami, mus įpareigojo šias tradicijas tęsti. Tikrieji mirusieji nėra tik tie, kurie palaidoti šiose kapinėse, bet tie, kurie būdami gyvi, nusisuka nuo mūsų tautos idealo.

Kardinolas Cody, kaip pranešama komitetui pirmininkui Algiiui Regiui, tą dieną taip pat drauge su lietuvišiais jungėsi maldoje už mūsų mirusiuosius.

Religines apeigas atliko kun. Juozas Juozevičius. Vytauto Didž. šaulių rinktinės šauliai ir šaulės, vadovaujami rinktinės pirmininko p. Išganaičio, prie paminklo sudarė garbės sagybą. Mirusiųjų atminimui vainikus padėjo V. Stankus ir Paulina Sukytė. Simbolines žvakes uždegė komiteto pirmininkas Algis Regis ir Sv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugijos atstovė Marija Jautienė. Išpūdingos mirusiųjų prisiminimo apeigos baigtos visiems dalyviams sugiedojus Marija, Marija ir Tautos himną.

Po apeigų daugelis lankė savo artimųjų kapus ir maldai bei giliu susikaupimu prisiminė amžinybės išėjusius.

Tenka pažymėti, kad LB komitetas pasauliečių teisėms apsaugoti Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse yra atlikęs ypatingai gerą darbą. Ilgų kovų ir neatlaidaus darbo dėka išsaugotos šios kapinės vien lietuviams, išsaugotos tautinės ir religinės tradicijos. Šioms pastangoms vadovavo ir dabar tebedi komiteto pirmininkas Algis Regis su komiteto ir sklypų savininkų draugijos valdybos nariais.

50 DOL. DOVANŲ

G. Howell, gėlininkų tarnautojas, gaus 50 dol. atlyginimo. Jis padėjo areštuoti du jaunuolius, kurie išdaužė gėlininko Kleckner Florist, 3214 W. 55 St. Chicagoje, langą.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Dailioji proza, poezija ir smuiko muzika gruodžio 6 susitinka Los Angeles šv. Kazimiero parapijos salėje tradiciniame prieškalėdiniame literatūros vakare. Į šį vakarą kviečiamas iš Philadelphia atvykęs rašytojas Vytautas Volertas, o iš Bostono — smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis Vasyliūnas. Su svečiu rašytoju literatūrinėje programos dalyje dalyvaus rašytoja Alė Rūta ir poetai — Bernardas Brazdžionis ir Pranas Visvydas. Rašytojas Jurgis Gliada aptars svečio rašytojo kūrybą, kompozitorė Giedra Gudauskienė — svečio smuikininko muzikinę veiklą. Literatūros vakaras - koncertas prasidės punktuotai 7:30 v. c. Tai 15-tas literatūros vakaras, Lietuvių Fronto bičiulių organizacijų literatūros vakarų tradicijoje.

Lietuvos kariuomenės atširimo šventė bus lapkričio 23. Šilmingos pamaldos 11 val. Apieškimio parapijos bažnyčioje, Brooklyne. Po pamaldų parapijos salėje minėjimas. Kalbės visuomenininkas Balys Raugas iš Philadelphia, dainuos solistė Angelė Kiaušaitė. Po programos — vaišės. Veiks bufetas. Įėjimas — 4 dol. Minėjimą rengia New Yorko ramovėnai, kūrėjai savanoriai, birutietės, šauliai.

OKUP. LIETUVOJE

A. a. kun. dr. Juozapo Cepėno 100 metų gimimo sukaktis buvo prisiminta ir paminėta šv. Mišiomis, kurias laikė 20 kunų, velionio artimų konfratų, suvažiavusių iš įvairių parapijų. Pamaldose dalyvavo ir nemaža tikinčiųjų. Kun. Čepėnas buvo prieškarinių, "Vilties" laikų, visuomenės veikėjas, lietuviškosios spaudos bendradarbis. Ir I ir II bolševikų okupacijų metu buvo suimtas, kalintas, ištremtas. Mirė 1976 m. sausio 24 d. Pasvalyje. Buvo gimęs 1880 metais. Palaidotas jo gimtosios Daugailių parapijos kapinėse. (Platesnis rašinys apie velionį jo šimtmečio gimimo proga buvo paskelbtas "Drauge" spalio 30 d.).

KOLUMBIOJE

Raimundas Mieželis, gyvenantis Calli mieste, buvo išrinktas Kolumbijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininku. Vicepirmininku išrinktas dr. Vladas Gaurušas iš Medellino. Į valdybą taip pat išrinkti Vacys Slotkus ir p. Lukauskienė. Pagelbinii vienetu į

LEONARDAS ANDRIEUS ETERNAL DREAM

Selected Poems
Edited and translated by Jonas Zdany
Published by Manyland Books, Inc., Woodhaven, N. Y. 11395
Kietai viršeliai. Kaina su persiuntimu \$6.85.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

valdybą įeina Bogotos Lietuvių Moterų draugija. Valdybos rinkimai įvyko Kolumbijos Lietuvių Kultūrinės savaitės metu Bogotoje.

Ronald Reagan laimėjus prezidentinius rinkimus, didžiausias Kolumbijos laikraštis "El Tiempo" pirmame puslapyje išspausdino naujojo prezidento Reagan nuotrauką, kurioje jis laiko iškėlęs plakatą su užrašu "I love Lithuanians".

KANADOJE

— Pasitarimas Madrido konferencijos klausimais. Kanados Lietuvių dienų proga KLB Visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė Joana Kuraitė sukvietė JAV ir Kanados Liet. Bendruomenių atstovų pasitarimą Madrido konferencijos ir kitais bendruomeniniais klausimais. Pasitarime dalyvavo PLB pirm. Vytautas Kamantas, KLB Krašto Valdybos pirm. Jonas Simanavičius, JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kulkus, KLB Visuomeninių reikalų komisijos pirm. Joana Kuraitė, PLB Valdybos narys ir "Pasaulio lietuvių" vyr. red. Romas Sakadolskis, KLB Visuomeninių reikalų komisijos narys Danyas, KLB Švietimo tarybos pirm. Vida Stankevičienė ir Irena Melkejohn. Aptartas Tomo Venclovos siuntimo klausimas į Madrido konferenciją. Taipgi svarstyta, ar nereikėtų pasiųsti kai kuriuos asmenis iš Europos, kurie gerai moka ispanų kalbą ir galėtų būti talkininkais Rimui Česonui. PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas paskakojo, ką PLB valdyba daro per Krašto valdybą ir ką jis pats asmeniškai atliko važinėdamas Europoje Madrido konferencijos reikalui.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

BALYS AUGINAS

Giesmės žydėjimo metas

Lyrika

Keturi skyriai: PUPURŲ VARPAL, BURTAZODŽIAI PIRMAGIMUI, BE-SAKNĖ GIRIA, AMŽINYBES VYNUOGYNAL 138 pusl. Kietai viršeliai. Gražiai išleista. Spaudė Vilties draugijos leidykla — 1979. Kaina su persiuntimu \$5.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

OPPOSITION TO SOVIET RULE IN LITHUANIA

(1945-1980)

THOMAS REMEIKIS

Institute of Lithuanian Studies Press, Chicago, IL, 1980.

Finansavo JAV Lietuvių Bendruomenė. Veikalas išleistas anglų kalba, iliustruotas dokumentinėmis nuotraukomis, kietais viršeliais, didelio formato, 680 pusl. Kaina su persiuntimu \$16.50.

Tai vienas iš stambiausių šio pobūdžio veikalų, išleistų ligi šiol išveivijoje.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyv. dar prideda 90 ct. valstyjos mokesčio.